Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

23 МАЯ 2018 г. СЕРАДА № 96 (28712)

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Паштальёна заменіць дрон?

СТАР. 5

Паслухаць салаўя, пакатацца на ровары

СТАР. 9

Дэпрэсія — хвароба жаночая

СТАР. 12

■ Клуб «Залатыя рукі»

МАЙСТАР СПРАВЫ НЕ БАІЦЦА!

Чым здзівілі і ўразілі ўдзельнікі WorldSkills Belarus 2018?

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Як вы думаеце, ці шмат страў можна прыгатаваць з буракоў? Ну боршч ці халаднік, ну селядзец пад шубай ці бурачкі з часнаком... Усё? Як жа вы памыляецеся. Загінайце пальцы...

Канапэ з крэмам з феты і грэцкага арэха з бурачнай ікрой, дэкарыраванае мікразелянінай. Закуска з казінага сыру з бурачным гелем і марынаванымі буракамі са слабасалёнай сёмгай, кедравымі арэшкамі з ёгуртна-гарчычным соусам. Буракі, фаршыраваныя рысам, разынкамі, арэхам і авакада ў гранатавым соусе, дэкарыраваныя кармелізаванымі цыбулінкамі і залатым пылком. Лустачкі кармелізаваных буракоў з кнелямі з мяккага тварожнага сыру і кедравымі арэшкамі, пакрытыя жэліраванай маркоўнай вуаллю з лёгкім бурачным мусам. Марынаваны бурак з падвэнджаным казіным сырам, соусам з базіліку і «зямлёй» з барадзінскага хлеба, дэкарыраваны мікразелянінай і ядомымі кветкамі. Хопіць? Вы не ўражаны? Ну, тады вось яшчэ пару страў... «Улітка» са свініны ў гарчычна-мядовай глазуры з бульбяна-мятным пюрэ і журавінавым соусам са спіралькамі з морквы, цукіні і чыпсай. Рулет са свіной карэйкі з костачкай, фаршыраванай яблыкамі з гарнірам з яблычнага і бульбянога пюрэ на соусе рамэска.

СТАР. 4

■ Летні адпачынак

Лагеры наводзяць апошні лоск

Сярэдні кошт пуцёўкі сёлета — 430 рублёў

Доўгачаканыя канікулы не за гарамі, і штогод усё большая колькасць бацькоў прапануе сваім дзецям традыцыйны адпачынак у лагеры. Гэта лета абяцае не стаць выключэннем.

Фота БелТА.

— Больш за трэць усіх дзяцей школьнага ўзросту ў апошнія гады праходзяць аздараўленне падчас летняй кампаніі. Наша краіна, дарэчы, адна з нямногіх на постсавецкай прасторы захавала і паспяхова развівае дзіцячае аздараўленне і адпачынак, — нагадала **кансультант галоўнага ўпраўлення выхаваўчай работы і маладзёжнай палітыкі Міністэрства адукацыі Ларыса ЕМЯЛЬЯНЧЫК.**

Сёлета на гэтыя мэты з бюджэту выдаткавана 43 мільёны рублёў. Прычым большая частка — 41 мільён — пойдзе на тое, каб пуцёўкі зрабіць таннейшымі. Часткай сродкаў — каля паўтара мільёна — скарыстаюцца для набыцця пуцёвак для льготных катэгорый дзяцей. І паўмільёна рублёў выдаткуюць на дапамогу стацыянарным лагерам у аднаўленні матэрыяльна-тэхнічнай базы.

Такія сродкі дазволяць арганізаваць адпачынак і аздараўленне для 377 тысяч дзяцей. З іх 220 тысяч адправяцца ў лагеры з дзённым прабываннем, 157 тысяч — з кругласутачным. Таксама летам плануецца аздаравіць 13 тысяч дзяцей-сірот і 4,5 тысячы дзяцей-інвалідаў.

СТАР. 7

ЛІЧБА ДНЯ

Больш як 3 тысячы даручэнняў

кіраўніка дзяржавы знаходзіцца на кантролі Адміністрацыі Прэзідэнта. Аб гэтым па выніках даклада Аляксандру Лукашэнку паведаміла кіраўнік Адміністрацыі Наталля Качанава. Паводле яе слоў, маюцца на ўвазе даручэнні Прэзідэнта, якія былі ім пастаўлены пры правядзенні розных мерапрыемстваў, у тым ліку рэспубліканскага ўзроўню, наведванні рэгіёнаў. У ліку даручэнняў — пытанні, якія датычацца насельніцтва, развіцця рэгіёнаў, выплаты заработнай платы, цэнавай палітыкі, занятасці. Наталля Качанава ўдакладніла, што прыкладна 81 працэнт усіх даручэнняў, якія знаходзяцца на кантролі, выкананы. Ёсць шэраг даручэнняў, тэрміны для рэалізацыі якіх яшчэ не надышлі. І ёсць нявыкананыя даручэнні, за што будзе строгі падыход.

ISSN 1990 - 763X

ЗВЯЗДА Да чытача з любоўю!

НЯСУМНАЕ ЛЕТА З ЛЮБІМАЙ ГАЗЕТАЙ

Вы гарантуеце сабе і сваім блізкім, аформіўшы падпіску на «Звязду» на III квартал і II паўгоддзе

Заставайцеся з намі – будзе цікава!

МІСІІ ЗА МЯЖОЙ І ЎНУТРЫ КРАІНЫ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ўчора разгледзеў кадравыя пытанні.

Кіраўнік дзяржавы назначыў:

МІРОНЧЫКА Дзмітрыя Леанідавіча — Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Каралеўстве Швецыя;

ЛУКАШЭВІЧА Аляксандра Васілевіча — Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Рэспубліцы Балгарыя і па сумяшчальніцтве ў Грэчаскай Рэспубліцы і Рэспубліцы Кіпр;

КАЧАНАВА Вячаслава Георгіевіча — Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Эстонскай Рэспубліцы;

ПАЛЬЧЫКА Генадзя Уладзіміравіча — рэктарам Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь;

АСТАПЕНКУ Уладзіміра Аркадзевіча — Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Рэспубліцы Чылі па сумяшчальніцтве;

КАЛЕСНІКА Валерыя Георгіевіча — пастаянным прадстаўніком Рэспублікі Беларусь пры Асацыяцыі дзяржаў Паўднёва-Усходняй Азіі (АСЕАН) па сумяшчальніцтве;

ГУСАЧЭНКУ Сяргея Аляксандравіча — намеснікам старшыні Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Рэспублікі Беларусь.

Прэзідэнт таксама даў згоду на назначэнне:

ГРЫШКЕВІЧА Міхаіла Міхайлавіча — старшынёй Кобрынскага райвыканкама;

КАМІНСКАГА Аляксандра Віктаравіча — старшынёй Ляхавіцкага райвыканкама;

БОГУША Вадзіма Анатолевіча — рэктарам установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт інфарматыкі і радыёэлектронікі»;

ДРАГАНА Аляксандра Вячаслававіча — рэктарам установы адукацыі «Брэсцкі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт»;

ЛЁГКАГА Паўла Мікалаевіча — першым намеснікам міністра інфармацыі;

КРАСІНСКАГА Аляксея Дзмітрыевіча — дырэктарам дэпартамента па каштоўных паперах Міністэрства фінансаў;

ГУСЕВА Ігара Уладзіміравіча — дырэктарам дэпартамента кантролю і нагляду за будаўніцтвам Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі;

ЧАЙКОЎСКАГА Аляксандра Іванавіча — генеральным дырэктарам дзяржаўнага навукова-вытворчага аб'яднання «Навукова-практычны цэнтр Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі па біярэсурсах»;

ХВАЛЬКО Георгія Мікалаевіча — кіраўніком спраў Брэсцкага аблвыканкама.

Прызначаючы новых паслоў, кіраўнік дзяржавы адзначыў: «І Эстонія, і Балгарыя — гэта блізкія нам дзяржавы. Яны добра да нас ставяцца, і людзі там разумеюць, ведаюць Беларусь. У Швецыі будзе крыху складаней, але, напэўна, і там ужо пэўны паварот у бок Беларусі адбыўся. І гэта тэндэнцыя будзе ўзмацняцца. Але са скандынаўскімі краінамі мы маем неапраўдана нізкі ўзровень адносін, а вучыцца ў іх можна шмат чаму: у фінаў, шведаў, нарвежцаў. Пачынаючы ад дрэваапрацоўкі і заканчваючы хакеем».

Прэзідэнт канстатаваў, што ў дыпламатаў, назначаных пасламі ў гэтыя краіны, работы будзе дастаткова. «Швецыя для нас — краіна вельмі важная, — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. — Не важна, што там некаторыя палітыкі вельмі палітызаваліся ўжо, усяляк бывае. Але выбудоўваць адносіны з імі трэба. Вы ведаеце, што дадатнае сальда ў тавараабароце — гэта аксіёма, мы на гэта павінны працаваць. Усё будзе добра, калі будзе эканоміка».

Новых старшынь райвыканкамаў беларускі лідар сарыентаваў на развіццё сферы абслугоўвання. «Трэба даводзіць да ладу прадпрыемствы сэрвісу. Гэта і бытавое абслугоўванне, і швейныя, і цырульні. Каб мы маглі абслугоўваць людзей. Я не кажу ўжо аб гандлі. Вы жывяце ў раёнах, вам давядзецца гэтым займацца», — сказаў Прэзідэнт. Ён таксама закрануў сферу сельскай гаспадаркі, якая натуральным чынам знаходзіцца ў цэнтры ўвагі кіраўнікоў у раёнах. «Работа з людзьмі, дысцыпліна і жалезны парадак на месцах, тэхналогіі», — акрэсліў кола задач кіраўнік дзяржавы.

У Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь неабходна цалкам перабудаваць сістэму адукацыі, лічыць Аляксандр Лукашэнка. «Трэба дакладна разумець: цяперашні кіраўнік — гэта чалавек, які ведае эканоміку, замежную мову і можа размаўляць з любым. На гэта трэба настройваць. Значыць, трэба вывучаць замежную мову больш, запрашаць туды больш людзей з эканамічным ці юрыдычным ухілам. Калі нам трэба, каб кіраўнік валодаў паліталогіяй, значыць, трэба вывучаць гэтыя навукі», — сказаў Прэзідэнт, адзначыўшы, што неабходна хутка перабудавацца і ўжо на 1 верасня ажыццяўляць набор тых людзей, якія сапраўды павінны атрымліваць адукацыю ў Акадэміі кіравання.

Кіраўнік дзяржавы ўзгадніў назначэнне на пасады і іншых рэктараў. «Ратацыю я даручыў даўно пачаць. Таму што вельмі многія засядзеліся ўжо ў гэтых крэслах. Ужо няма таго, што патрэбна. Трэба асучасніць ВНУ. Трэба яшчэ на адну прыступку ўзняцца вышэй, выконваць заказ грамадства і эканомікі па тых кадрах, у якіх яны маюць патрэбу. Жыццё дыктуе свае ўмовы. Таму патрэбны новыя людзі», — сказаў Прэзідэнт.

Вераніка ПУСТАВІТ.

Аб правапарадку і аб хакеі

Міністра ўнутраных спраў, кіраўніка наглядальнага савета хакейнага клуба «Дынама-Мінск» Ігара Шуневіча ўчора прыняў з дакладам Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка. Падчас сустрэчы было абмеркавана, як змянілася колькасць здзейсненых у краіне злачынстваў, якіх змен патрабуе заканадаўства ў сферы наркакантролю, а таксама чаго не хапае беларускаму хакею.

Кіраўнік дзяржавы папрасіў далажыць аб тым, як складваецца крымінагенная абстаноўка ў краіне, якія праблемы ёсць у сферы наркакантролю. «Можа быць, мы дапусцілі пралікі ці памылкі падчас прыняцця адпаведнага заканадаўства. Я настойваў на ўзмацненні заканадаўства, асабліва да тых, хто вырабляе і пастаўляе, прадае сюды наркотыкі. Нам трэба строга дыферэнцыраваць спажыўцоў і пастаўшчыкоў», — адзначыў Прэзідэнт.

Другое пытанне, якое ўзнімалася падчас сустрэчы, — што надалей будзем рабіць з хакеем. Дакладней, са сферай адказнасці Ігара Шуневіча як кіраўніка наглядальнага савета хакейнага клуба «Дынама-Мінск». «Мы дамаўляліся, што «Дынама» стане базай для падрыхтоўкі гульцоў для зборнай каманды. Зараз я гляджу, федэрацыя ўсё больш ківае на «Дынама», што клуб не выканаў сваіх абавязкаў. Клуб «Дынама» кажа пра тое, што нам самім трэба гуляць і перамагаць, паказваць гульню. Таму ёсць свае інтарэсы. Дык вось, каб у нас не было разыходжанняў, трэба зрабіць так, каб сапраўды найлепшыя хакеісты гулялі ў «Дынама», а самыя лепшыя дынамаўскія гульцы — у зборнай», — лічыць Аляксандр Лукашэнка.

Беларускі лідар пракаментаваў тое, як беларуская зборная выступіла падчас чэмпіянату свету па хакеі, вылецеўшы з элітнага дывізіёна. «Гэта па справе. Іх месца там. Ім няма чаго рабіць з такой гульнёй у гэтым дывізіёне. Але пагадзіцца з гэтым мы ніяк не можам. Разбяромся асобна са зборнай», — паабяцаў кіраўнік дзяржавы. Важна вызначыцца, як ідзе фарміраванне каманды, як будуць наладжваць адносіны «Дынама» і Федэрацыя хакея ў будучыні.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што «Дынама» — гэта асноўны клуб, на базе якога трэба стварыць зборную Беларусі. «Усё павінна быць завострана на краіну. У нас павінны гуляць беларускія хакеісты і перш за ўсё варатар. Гэта не работа, што ў нас няма нармальнай абароны, ды і нападзення няма, калі за дзясятак матчаў не могуць забіць дзясятак галоў. Гэта не каманда. Праблем больш чым дастаткова», — рэзюмаваў Прэзідэнт.

Ігар Шуневіч, гаворачы аб крымінагеннай сітуацыі за апошнія пяць месяцаў, адзначыў, што яна істотна не змянілася. Назіраецца ўсё той жа трэнд зніжэння зарэгістраваных злачынстваў і здарэнняў. «Мяркуем, што мы дасягнулі таго ўзроўню ў арганізацыі барацьбы са злачыннасцю, які дазваляе ацаніць рэальны стан спраў у краіне ў гэтай частцы, а таксама адэкватна рэагаваць на ўсе выклікі і пагрозы, якія нясе ў сабе гэты сацыяльны феномен», — сказаў міністр. Па словах кіраўніка ведамства, дыферэнцыяцыя адказнасці паміж спажыўцамі і распаўсюджвальнікамі наркотыкаў ужо існуе. Яна замацавана ў Крымінальным кодэксе Беларусі, адзін з артыкулаў якога размяжоўвае саставы такіх злачынстваў і адказнасць за іх.

Вераніка ПУСТАВІТ

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

ТРАМП ГАТОВЫ АДМОВІЦЦА АД СУСТРЭЧЫ З КІМ ЧЭН ЫНАМ

Пра гэта віцэ-прэзідэнт Майк Пенс расказаў у інтэрв'ю тэлеканалу Fox News, вытрымкі з якога прыводзіць Reuters. «Для Кім Чэн Ына было б вялікай памылкай думаць, што ён можа гуляць з Трампам», — падкрэсліў ён. На пытанне аб тым, ці можа Вашынгтон адмяніць саміт з Пхеньянам, Пенс адказаў: «Гэта не пытанне». Як вядома, саміт ЗША — КНДР папярэдне намечаны на 12 чэрвеня ў Сінгапуры. Аднак 16 мая ў Пхеньяне адзначылі, што могуць перагледзець свой удзел у ім. Гэта звязана з тым, што Паўночная Карэя не жадае весці перагаворы з краінай, якая, на яе думку, патрабуе ў аднабаковым парадку адмовіцца ад ядзернай зброі.

У БРАЗІЛІІ ДАЛЬНАБОЙШЧЫКІ БЛАКУЮЦЬ ДАРОГІ З-ЗА РОСТУ ЦЭН НА ДЫЗЕЛЬНАЕ ПАЛІВА

Кіроўцы-дальнабойшчыкі заблакавалі дзясяткі дарог у Бразіліі ў знак пратэсту супраць павышэння тарыфаў на дызельнае паліва. Як паведаміў тэлеканал Globo, акцыі пратэсту праходзяць па меншай меры ў 18 з 27 рэгіёнаў паўднёваамерыканскай краіны. Маніфестацыі пачаліся пасля таго, як дзяржаўная нафтагазавая кампанія Petrobras абвясціла пра новае павышэнне цэн на бензін і дызельнае паліва з аўторка. На мінулым тыдні гэтыя паказчыкі ўжо былі перагледжаны ў бок павелічэння пяць разоў запар. У Petrobras сітуацыю тлумачаць сусветным ростам цэн на энерганосьбіты. Найбольш маштабныя маніфестацыі праходзяць у густанаселеным штаце Сан-Паўлу, дзе аказаліся перакрытыя ў тым ліку аўтамагістралі, што вядуць у размешчаны ў горадзе Сантас буйны гандлёвы порт. На многіх дарогах утварыліся шматкіламетровыя заторы.

У НАВУЧАЛЬНЫХ УСТАНОВАХ ЗША СТРАЛЯЛІ Ў 57 РАЗОЎ ЧАСЦЕЙ, ЧЫМ У АСТАТНІХ КРАІНАХ G7

У амерыканскіх школах, ВНУ і іншых навучальных установах выпадкі стральбы з 2009 года адбываліся ў 57 разоў часцей, чым у агульнай сукупнасці ў астатніх краінах «вялікай сямёркі», паведамляе CNN. Сёлета зламыснікі адкрывалі агонь у навучальных установах ЗША ў сярэднім адзін раз на тыдзень. Па даных тэлеканала, з 1 студзеня 2009 года да 21 мая 2018-га інцыдэнтаў са стральбой у ЗША было зафіксавана 288. За згаданы перыяд другое месца па колькасці падобных надзвычайных здарэнняў займае Мексіка, дзе адбылося восем выпадкаў стральбы ў навучальных установах. Трэцяе месца ў рэйтынгу аддадзена ПАР (6 выпадкаў), затым ідуць Індыя (5), Пакістан (4), Нігерыя (4), Афганістан (3), Францыя (2), Канада (2), Бразілія (2). Па адным выпадку са стральбой зафіксавана ў Грэцыі, Кітаі, Кеніі, Азербайджане, Германіі, Эстоніі, Турцыі, Венгрыі.

У ІНДЫІ АДЗНАЧАНА ЎСПЫШКА СМЯРОТНАГА ВІРУСА НІПАХ

Улады Індыі сцвярджаюць, што ў штаце Керала на паўднёвым захадзе краіны дзевяць чалавек загінулі, заразіўшыся вірусам Ніпах. Ад яго няма вакцын, 70 працэнтаў тых, хто захварэў, паміраюць. Аналізы пацвердзілі Ніпах у траіх загінулых, іншыя шэсць узораў пакуль правяраюць. Яшчэ 25 чалавек шпіталізаваны з сімптомамі гэтай інфекцыі ў індыйскім горадзе Кажыкодзе. Вірус Ніпах (NIV) узначальвае спіс з 10 самых небяспечных інфекцыйных захворванняў, успышкі якіх Сусветная арганізацыя аховы здароўя лічыць найбольш імавернымі. Прыродныя пераносчыкі віруса — лятучыя лісіцы, блізкія сваякі кажаноў, якія сілкуюцца садавіной. Чыноўнікі паведамлялі, што ў дамах загінулых ад інфекцыі знаходзілі манга, надкусаныя лятучымі лісіцамі. Сімптомы хваробы — жар, галаўны боль, санлівасць, праблемы з дыхальнымі шляхамі, дэзарыентацыя. Праз суткі ці двое хворы ўпадае ў кому.

■ Навасселле

Спартыўныя дасягненні пачынаюцца з медагляду

Гомельскі абласны дыспансер спартыўнай медыцыны цяпер мае прыстасаванае памяшканне. Адкрыццё ўстановы адбылося пры ўдзеле старшыні Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў Кацярыны Зянкевіч.

Чатыры гады таму дыспансеру быў перададзены былы будынак гарадскога цэнтра гігіены і эпідэміялогіі па вуліцы Песіна. З абласнога бюджэту на капітальны рамонт і замену камунікацый выдаткавана 290 тысяч рублёў. Зараз тут створаны ўсе ўмовы, каб праводзіць медыцынскае абследаванне спартсменаў.

Дарэчы, спецыялістамі ўстановы праводзіцца паглыблены медыцынскі агляд навучэнцаў спартыўных устаноў Гомеля і вобласці, у тым ліку вучылішча алімпійскага рэзерву, абласнога цэнтра алімпійскага рэзерву па вяслярных відах спорту і членаў нацыянальнай зборнай Рэспублікі Беларусь. Таксама тут праводзяцца рэабілітацыйныя мерапрыемствы пасля атрыманых траўмаў, медыцынскае суправаджэнне спаборніцтваў рознага ўзроўню, вырашаюцца пытанні пра допуск да заняцця спортам. Аб гэтым расказаў галоўны ўрач абласнога дыспансера спартыўнай медыцыны Валерый Канаваленка:

— Гэта вельмі важная падзея для Гомельскай вобласці. Абноўлены дыспансер працуе ў дзве змены, штогод аказвае медыцынскія паслугі 47 тысячам чалавек. Сярод іх не толькі спартсмены і трэнеры, але і жыхары рэгіёна, якія вядуць здаровы лад жыцця. Пацыентамі становяцца і зусім юныя, калі пачынаюць у дзяцінстве займацца некаторымі відамі спорту.

Для паляпшэння дыягностыкі выкарыстоўваюцца самыя сучасныя распрацоўкі. Адным са значных кірункаў дзейнасці дыспансера з'яўляецца барацьба з ужываннем допінгу. Задачы, якія стаяць перад калектывам спецыялізаванай медыцынскай установы, зараз будуць вырашацца ў больш камфортных умовах і на новым узроўні.

Ірына АСТАШКЕВІЧ

■ Тры пытанні да ўлады

Гродна ў мініяцюры, «воднае таксі» па Нёмане і рэстаран пад адкрытым небам

Якія цікавінкі рыхтуе чарговы, 12-ы па ліку, рэспубліканскі фестываль нацыянальных культур, які адбудзецца ў Гродне 1-2 чэрвеня? Аб гэтым карэспандэнт «Звязды» запытаў кіраўніка гарадской вертыкалі ўлады Мечыслава ГОЯ.

Фота Аляксандра ЛАСМІНСКАГА.

— Мечыслаў Браніслававіч, чым плануеце здзіўляць шматлікіх гасцей фестывалю і гараджан?

— Па-першае, здзівім колькасцю наведвальнікаў. Я мяркую, што паглядзець і паўдзельнічаць у свяце зможа рэкордная колькасць чалавек (беручы лічбы папярэдняга фэсту і магчымасць прыехаць у Гродна ў межах бязвізавага рэжыму, а таксама тую дзейнасць па папулярызацыі фестывалю, што загадзя была праведзена), цікавасць у гасцей павінна быць вялікай. Што для гэтага робім? Менавіта да фестывалю прымеркавалі адкрыццё тэматычнага музея, які будзе называцца «Культурны цэнтр «Фестывальны». Кожны год мы будзем насычаць яго экспазіцыю новымі прадметамі. За час свайго існавання (а фестываль з'явіўся 24 гады таму) назапашана вялікая колькасць цікавых рэчаў, звязаных з фэстам, падарункаў, частку экспанатаў перададуць нацыянальныя дыяспары.

На першым паверсе, мяркую, гасцям і гараджанам будзе не менш цікава: тут пачне працаваць музей архітэктуры Гродна. Усю гістарычную забудову горада — а гэта 302 гектары — перададуць мініяцюры, выкананыя ў маштабе 1:200. Наведвальнікі пазнаёмяцца з аўтэнтычнымі будынкамі XVIII—XIX стагоддзяў. Дарэчы, тут можна будзе ўбачыць шмат пабудоў, якія не захаваліся да нашых дзён, таму ў першую чаргу экспазіцыя прынясе карысць у якасці нагляднага матэрыялу для адукацыйных мэт.

Акрамя таго, на пастаяннай аснове непадалёк ад тэатра лялек з'явіцца механічная дыярама: лялькі, якія круцяцца ды танцуюць па крузе. У першы дзень фестывалю кульмінацыяй свята, лічу, стане адкрыццё помніка Давыду Гарадзенскаму. Аб гэтым шмат пісалі гісторыкі і даўно марылі гродзенцы. Дзякуючы нестандартным ідэям, спонсарам, неабыякавым людзям такі помнік у нашым горадзе нарэшце з'явіцца.

Яшчэ да фестывалю нацыянальных культур пачне працаваць назіральная пляцоўка. Дарэчы, яна ўжо падрыхтаваная для выкарыстання, у дарозе толькі аптычная прылада, якая дазволіць глядзець з супрацьлеглага берага Нёмана на гістарычную частку горада.

Між іншым, у горадзе з'явіцца і шмат невялікіх аб'ектаў, у тым ліку «воднае таксі», якое пачне курсіраваць па Нёмане. Пяць першых малалітражных карабельчыкаў змогуць перавозіць турыстаў і гараджан. Першыя два прычалы з'явяцца ў горадзе, далей на базе адпачынку «Прывал» і ажно да самай мяжы з Літвой можна будзе пракаціцца па рачных хвалях.

— Упершыню Гродна запрашае бязвізавых турыстаў. Ці робіце на гэтым акцэнт?

— Гэта свята нацыянальных культур, і турысты да нас прыязджаюць на працягу года. Мы бачым статыстыку — у асноўным гэта прадстаўнікі 20 краін свету. Калі паглядзець на ўдзельнікаў фэсту, то гэтыя дыяспары і нацыянальнасці таксама ёсць у нашай краіне. Я лічу, што яны запросяць сваіх землякоў. Улічваючы, што пасля мінулага фестывалю пайшла дастаткова шырокая рэкламная дзейнасць, будзе шмат гасцей, да таго ж прыедуць дэлегацыі з нашых гарадоў-пабрацімаў...

— Інфраструктура дазволіць прыняць такую колькасць гасцей?

— Так, мы зможам гэта зрабіць: сёлета задзейнічаны ўсе дзіцячыя аздараўленчыя летнікі, інтэрнаты, санаторыі. І бачым добрую тэндэнцыю: у апошнія два гады адкрываецца шмат хостэлаў, невялікіх гатэляў. Таксама задзейнічаны кватэры, якія здаюцца пасутачна. У горадзе ёсць дастаткова нядрэнныя апартаменты, там будзе вельмі камфортна турыстам і гасцям.

Што датычыцца магчымасці падсілкавацца, практыка мінулага фестывалю паказала, што рэстаран пад адкрытым небам, дзе было створана 1500 месцаў, карыстаўся вялікім попытам. Цяпер гэты вопыт мы паўторым: на цэнтральнай плошчы горада — Леніна — арганізуем ужо каля дзвюх тысяч месцаў, каб можна было камфортна паглядзець канцэрт (на сцэнічнай пляцоўцы на працягу другога дня нон-стоп будзе ісці праграма), а таксама пачаставацца стравамі беларускай нацыянальнай кухні. І проста добра адпачыць.

Вольга АНУФРЫЕВА

■

АПОШНІЯ ШТРЫХІ ДЛЯ ГАЛОЎНАЙ АРЭНЫ

Да афіцыйнага адкрыцця мінскага стадыёна «Дынама» пасля рэканструкцыі застаюцца лічаныя дні

Будаўнікі ўносяць апошнія штрыхі, і неўзабаве новае аблічча легендарнага спартыўнага аб'екта будзе канчаткова сфарміраванае. Арганізацыйны камітэт Еўрапейскіх гульняў паведамляе, што нядаўна на галоўнай арэне і трэніровачным полі стадыёна была завершана ўкладка рулоннага газона, якая заняла прыкладна тыдзень.

Газон расійскай кампаніі з Валгаграда раскатвалі на падрыхтаваны дрэнаж літаральна «з колаў». Па сведчанні спецыялістаў, на трэніровачным полі ён ужо прыжыўся. Фактычна тое ж можна назіраць і на галоўнай арэне. Характэрна, што асноўнае і трэніровачнае палі стадыёна «Дынама» маюць аднолькавыя памеры — 105х68 м. Адзінае адрозненне ў колькасці бегавых дарожак: на асноўным іх 9, а на трэніровачным — 4.

Паколькі галоўная арэна Еўрапейскіх гульняў — 2019 акрамя афіцыйных цырымоній адкрыцця і закрыцця будзе прымаць лёгкаатлетычны турнір, арганізатары паклапаціліся і аб інфраструктуры для гэтых стартаў. Выступаць атлеты будуць на сінтэтычных бегавых дарожках італьянскай вытворчасці, выраблены фірмай Mondo. Менавіта гэтая кампанія з'яўляецца афіцыйным пастаўшчыком лёгкаатлетычнага абсталявання і інвентару для Алімпійскіх гульняў.

Узвышаюцца над стадыёнам і новыя мачты асвятлення, якія таксама ўжо гатовыя да работы. Зараз завяршаецца мантаж LED-панэляў па перыметры арэны. Два вялікія экраны таксама неўзабаве зоймуць вызначаныя для іх праектам рэканструкцыі месцы. Не выключана, што адной са славутасцяў стадыёна «Дынама» стане алімпійская чаша, у якой будзе гарэць агонь II Еўрапейскіх гульняў.

Умяшчальнасць стадыёна пасля рэканструкцыі складзе 22 246 гледачоў. Спартыўны аб'ект на 70—80 % закрыты казырком. На трыбуне для прэсы змогуць размясціцца больш за 800 прадстаўнікоў сродкаў масавай інфармацыі. Для работнікаў радыё і тэлебачання прадугледжаны 150 каментатарскіх кабінак.

У цэлым аб'ект знаходзіцца ў высокай ступені гатоўнасці, актыўна працягваецца добраўпарадкаванне яго тэрыторыі.

Адзначым, што першыя афіцыйныя спаборніцтвы на рэканструяваным стадыёне «Дынама» пройдуць 22 чэрвеня. Гэта будзе міжнародны лёгкаатлетычны матч Беларусь — Балканскія краіны — Балтыйскія краіны і Украіна.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

Помнік маршалу

У Гарадку днямі адкрылі помнік двойчы Герою Савецкага Саюза, маршалу Івану Хрыстафоравічу Баграмяну. Войскі першага Прыбалтыйскага фронту, якім ён камандаваў, вызвалялі гэту зямлю. Дарэчы, першую Зорку Героя Баграмян атрымаў у 1944 годзе за вызваленне Беларусі.

У ганаровай цырымоніі адкрыцця помніка ўдзельнічалі яго нашчадкі. У прыватнасці, унук і поўны цёзка Іван Баграмян. У райцэнтр у гэты дзень таксама прыехалі Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Рэспублікі Арменія ў Беларусі Алег Есаян, старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў Уладзімір Цярэнцьеў, старшыня Рэспубліканскай камісіі па ўвекавечанні памяці загінулых, ахвяр і абаронцаў Айчыны Беларускага грамадскага аб'яднання ветэранаў Сяргей Азаронак і іншыя.

Помнік знаходзіцца ў маляўнічым скверы ў пачатку вуліцы, якая носіць імя Баграмяна. Ініцыятарам увекавечання памяці маршала стаў Фонд развіцця і падтрымкі армяназнаўчых даследаванняў «АНІЎ» (у перакладзе — «кола»).

Як падкрэсліў **старшыня Гарадоцкага раённага выканаўчага камітэта Пётр КАРАБАЧ,** адкрыццё помніка — важная падзея для горада. Ён будзе спрыяць ваенна-патрыятычнаму выхаванню тутэйшай моладзі.

Спецыяльна да адкрыцця помніка герою ў горадзе арганізавалі святочны канцэрт, а таксама экспазіцыю раённага музея баявой славы і тэматычную выстаўку «Палкаводцы Вялікай Перамогі». Яна спецыяльна была падрыхтавана Дзяржаўным музеем ваеннай гісторыі Рэспублікі Беларусь да 120-годдзя з дня нараджэння маршала.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ФАКТЫ ПАДЗЕІ НАВІНЫ

ВЫБУХ У БУДЫНКУ Ў МІНСКІМ РАЁНЕ

Учора ў 8.55 ратавальнікам паступіла паведамленне аб выбуху ў адміністрацыйна-вытворчым будынку на вуліцы Лясной у вёсцы Каралёў Стан Мінскага раёна.

Па інфармацыі МНС, калі да месца выкліку прыбылі падраздзяленні, высветлілася, што ў будынку па вытворчасці бітумнай гідраізаляцыі плошчай 2400 квадратных метраў адбыўся выбух з наступным гарэннем.

У 9.18 пажарныя лакалізавалі пажар. Напачатку паведамлялася, што траўмаваны тры чалавекі. Супрацоўнікі МНС працягвалі работы па ліквідацыі пажару. У 10.09 з'явілася абноўленая інфармацыя: ён ліквідаваны, пацярпелі чатыры чалавекі, іх шпіталізавалі.

Прэс-служба Міністэрства аховы здароўя паведаміла, што грамадзяне атрымалі траўмы рознай ступені цяжкасці. Усіх іх даставілі ў гарадскую клінічную бальніцу хуткай медыцынскай дапамогі сталіцы. Два пацыенты трапілі ў цяжкім стане ў апёкавую рэанімацыю, у аднаго пацярпелага траўмы сярэдняй ступені цяжкасці, яшчэ ў аднаго — лёгкай.

На месцы здарэння цягам учарашняга дня працавала следча-аператыўная група.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ЗМАГАЛІСЯ ЗА ЖЫЦЦЁ ДВА ТЫДНІ

У Брэсцкай абласной бальніцы памерла 10-гадовая дзяўчынка, якая пацярпела 9 мая падчас урагану.

Вечарам школьніца з сяброўкамі пайшла гуляць у парк, дзе было шмат людзей. А каля 17 гадзін наляцеў моцны вецер, які зламаў дрэва. Вялікая галіна ўпала на гандлёвую палатку і пешаходную дарожку. На бяду, у той жа момант побач аказалася дзяўчынка. Амаль два тыдні ўрачы змагаліся за яе жыццё. Але выратаваць дзіця не ўдалося.

Пасля гэтага выпадку ў Брэсце пачалося паўторнае абследаванне дрэў. Там, дзе яны могуць несці небяспеку, іх спілуюць. А ў месцах масавага адпачынку людзей напярэдадні мерапрыемстваў дрэвы будуць аглядаць дадаткова.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ВЕЛАСІПЕД СХАВАЎ ЗА «ТАЛЕРКАЙ»

Зладзюжкам быў сусед па доме

У Маскоўскі РУУС сталіцы з заявай звярнуўся мінчанін: у яго з тамбура пад'езда зніклі веласіпед і бегавел агульным коштам 250 рублёў.

Фота БелТА

Першы не быў закрыты на замок, і зламыснік без цяжкасцяў украў яго.

Міліцыянеры ўстанавілі, што гэта — справа рук жыхара гэтага ж дома. Падчас паквартэрнага абходу аператыўнік звярнуў увагу на падазронага жыльца другога паверха. Мужчына паведаміў міліцыянеру, што толькі што выкідваў смецце і каля смеццеправода ўбачыў пакінуты некім бегавел. Скрадзеная маёмасць сапраўды знаходзілася ва ўказаным месцы. Калі праваахоўнік вярнуўся да грамадзяніна, каб апытаць яго, то заўважыў, што мужчына трымае ў руках пакет са смеццем, які быццам бы нядаўна выкінуў. Аператыўнік западозрыў, што грамадзянін датычны да крадзяжу. Скрадзены веласіпед быў знойдзены схаваным за спадарожнікавай антэнай-«талеркай», якая была прымацавана да фасада дома. Мінчанін 1979 года нараджэння не працуе, раней да крымінальнай адказнасці не прыцягваўся. Яго датычнасць да злачынства пацвердзіла экспертыза.

РЫБАЧЫЛІ СЕТКАМІ Ў МЕЖАХ ГОРАДА

Двух жыхароў Стоўбцаў затрымалі дзяржінспектары на гарадскім возеры ўначы. Мужчыны знялі тры сеткі, у якіх былі 22 кілаграмы рыбы (34 асобіны).

За ляшчоў і карасёў, вылаўленых забароненымі прыладамі ў перыяд нерасту, рыбакам-нелегалам прыйдзецца заплаціць больш за 5 тысяч рублёў, ім пагражае крымінальная адказнасць, паведамілі ў Дзяржінспекцыі.

З дзвюма сеткамі выйшаў на незаконны промысел бабруйчанін — лавіў ледзьве не каля самай набярэжнай Бярэзіны. Пры затрыманні парушальнік аказаў непадпарадкаванне работніку Бабруйскай міжрайінспекцыі. У дачыненні да яго ўжо заведзена крымінальная справа. 15 кілаграмаў рыбы (61 асобіна) абыдуцца браканьеру амаль у 6 тысяч рублёў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

МАЙСТАР СПРАВЫ НЕ БАІЦЦА!

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Свіная карэйка з бульбяным пюрэ і яблычна-тмінавым соусам на падушцы з рататуя з гародніны, дэкарыраваная мікразелянінай. Араматная свініна ў соусе на квасе з пюрэ з бульбы і лукавым мармеладам... Вы толькі не падумайце, што гэта рэклама меню элітных рэстаранаў. Такія стравы гатавалі ўчора ўдзельнікі **Рэспубліканскага конкурсу прафесійнага майстэрства WorldSkills Belarus 2018 года,** — навучэнцы каледжаў і Магілёўскага дзяржаўнага ўніверсітэта харчавання. На два дні Футбольны манеж у сталіцы і спартыўна-забаўляльны комплекс Falcon Club ператварыліся ў вітрыну прафесій. Тут былі прадстаўлены 37 кампетэнцый: ад творчых прафесій і моды да сталярных і плотніцкіх работ, кірпічнай кладкі і вытворчасці мэблі. Намаганні 320 канкурсантаў ацэньваюць каля 300 экспертаў, сярод іх — акрэдытаваныя эксперты WorldSkills International, якія ведаюць міжнародныя стандарты і рэгламенты WSI.

— Ступень складанасці заданняў на сусветным першынстве расце ад чэмпіянату да чэмпіянату, — тлумачыць **галоўны эксперт у кампетэнцыі «Кулінарнае майстэрства», прарэктар Магілёўскага дзяржаўнага ўніверсітэта харчавання, кандыдат тэхнічных навук, дацэнт Вольга МАЦЫКАВА.** — На міжнародных конкурсах удзельнікам прапануюць прыгатаваць стравы, якія сталі класікай міжнароднай кухні, таму цалкам браць адтуль заданні мы не бачым сэнсу — нам важна развіваць сваю нацыянальную кухню, робячы стаўку на ўязны турызм. У першы дзень канкурсантаў чакаюць чатыры модулі. Яны павінны прыгатаваць закуску з буракоў, булён з калдунамі, гарачую страву са свініны і дэсерт, у склад якога ўваходзіць мус з ягад плюс абавязковы дэкаратыўны элемент — ізамальт.

На другі дзень нашы майстры павінны прадставіць на суд журы гарачую фрэш-пасту ручной работы, страву з птушкі і дэсерт. Толькі фуршэтных закусак яны гатуюць тры віды па 15 штук. На 70 працэнтаў заданні вядомыя загадзя, а 30 працэнтаў — гэта, так бы мовіць, сюрпрыз, каб мы маглі ацаніць, наколькі канкурсант здольны дзейнічаць ва ўмовах, якія змяніліся, бо навучыць жа ўсяму немагчыма. Ну, напрыклад, яны ведалі, што ім давядзецца рыхтаваць гарачую страву са свініны, але якая частка ім дастанецца (карэйка, тазасцегнавая ці выразка), даведаліся толькі напярэдадні старту. З якіх ягад давядзецца рыхтаваць мус, таксама было загадкай. Давялося «чараваць» над чарніцамі. Заўважу, што эксперты ацэньваюць шмат фактараў: наколькі захоўваецца таварнае суседства ў халадзільніку, ці правільна канкурсанты працуюць з нажом, іх тэхніку і фантазію, валоданне сучаснымі тэхналогіямі. А дэгустуюць стравы незалежныя эксперты: рэстаратары і шэф-кухары.

— А ў нас усе заданні — сюрпрыз для канкурсантаў, — усміхаецца **галоўны эксперт у кампетэнцыі «Аўтамабільныя тэхналогіі», загадчык лабараторыі філіяла РІПА «Мінскі дзяржаўны аўтамеханічны каледж» Алег ЦАРУК.** — Напрыклад, у сістэму кіравання рухавіком мы ўнеслі 15 няспраўнасцяў. Задача канкурсанта за тры гадзіны дыягностыкі знайсці як мага больш няспраўнасцяў, а ў ідэале — усе. Чым больш іх ён выявіць, тым больш балаў атрымае. Другі модуль — электраабсталяванне: сістэма асвятлення, гукавой сігналізацыі, шкло-ачышчальнікі, шклопад'ёмнік... Сюды таксама ўнесены няспраўнасці. Трэба іх дыягнаставаць і ліквідаваць. І трэці модуль — механічная частка. Трэба правесці разборку і дыягностыку рухавіка, знайсці і ліквідаваць няспраўнасці, правесці рэгуліроўку і зборку.

Кампетэнцыя «Малярныя і дэкаратыўныя работы» ўключае наступныя заданні: афарбоўванне дзвярэй і налічніка, выкананне жорсткай фрэскі (сценапіс), паклейка вінілавымі шпалерамі са складаным малюнкам, змяшэнне і гарманізацыя колераў, афарбоўванне на хуткасць, дызайн і свабодная тэхніка, калі канкурсант выконвае дэкаратыўны элемент без выкарыстання сродкаў механізацыі, уручную, — інструменты і матэрыялы ён выбірае сам. Эскіз перадаецца журы да пачатку спаборніцтваў.

— На апошнім чэмпіянаце свету ў Абу-Дабі ў нашай кампетэнцыі, напрыклад, увялі афарбоўванне дзвярэй беспаветраным распыленнем, — расказвае **галоўны эксперт, начальнік упраўлення продажаў ЧУП «МАВ» Аляксандр РАДЗЮКОЎ.** — У нас пакуль ніводная навучальная ўстанова не можа дазволіць сабе набыць такую ўстаноўку, каб рыхтаваць рабочых. Але ў будаўнічых арганізацыях такое абсталяванне ўжо ёсць. Між іншым, тое, што маляр раней рабіў за некалькі дзён, цяпер ён можа зрабіць за адзін. Маляр — гэта не толькі работа з валікам, як многія думаюць. І гэта мы імкнёмся на чэмпіянаце ўсім прадэманстраваць. За мяжой увогуле няма маляра, а ёсць маляр-дэкаратар. Напрыклад, жорсткая фрэска (сценапіс) — гэта работа мастацкімі пэндзлямі, прычым канкурсантам забараняецца выкарыстоўваць малярную стужку. Работа вельмі відовішчная. Улічваючы, што ў нас зараз падаюць аб'ёмы будаўніцтва, я лічу, што за дэкаратыўнай спецыялізацыяй маляроў будучыня. Гэта яшчэ і магчымасць перайсці на самазанятасць, выконваць прыватныя заказы...

Адной з самых відовішчных стала кампетэнцыя «Прыкладная эстэтыка». Сярод конкурсных выпрабаванняў — спадагляд твару і цела, масаж, спа-манікюр і спа-педыкюр, афарбоўванне броваў і вееж, вячэрні макіяж, французскі манікюр, фантазійны макіяж з элементамі бодзі-арту ў зоне дэкальтэ і іншыя. Высвятляецца, што па міжнародных стандартах, спецыяліст па прыкладной эстэтыцы павінен валодаць навыкамі касметолага, спа-спецыяліста, майстра па манікюры, педыкюры і візажыста. Такіх універсальных спецыялістаў у нас не рыхтуюць. Сярод канкурсантаў ёсць як школьніца з Маладзечна, якая асвойвала майстэрства ў Навучальным цэнтры падрыхтоўкі, павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў эстэтыкі і масажу, так і студэнт Гомельскага медуніверсітэта (хлопец плануе стаць дэрматолагам-касметолагам). Ёсць дзяўчына, якая навучаецца на біёлага, і медсястра, якая зараз працуе адміністратарам у салоне прыгажосці. У гэту прафесію трапляюць самымі рознымі шляхамі.

Увогуле для моладзі важна ўдзельнічаць у падобных спаборніцтвах і атрымліваць узнагароды. Але яшчэ больш важна, што, вяртаючыся ў свае навучальныя ўстановы, на вытворчасць, у свае кампаніі, яны прыносяць туды самую апошнюю інфармацыю аб тым, як можна ўдасканальваць прафесійнае майстэрства. Сапраўдны прыз для ўдзельніка чэмпіянату — гэта новы змест падрыхтоўкі і інавацыйныя навыкі, якія істотна апярэджваюць час. Усё гэта дае ім шанцы на лепшае працаўладкаванне і хуткі кар'ерны рост.

Трэба дадаць, што да арганізацыі Рэспубліканскага конкурсу прафмайстэрства прыклалі намаганні многія айчынныя дзяржаўныя і прыватныя кампаніі, абсталяваўшы пляцоўкі, прадаставіўшы інструменты і матэрыялы. Дапамогу аказалі Мінскі трактарны завод, «Інтэграл», кампанія «МАВ», «БелДжы», «Амкадор», Knauf, Festo, Bosh і многія іншыя.

Сёння — другі дзень спаборніцтваў. Наведаць іх могуць усе ахвотныя. Уваход свабодны. Пераможцаў аб'явяць 24 мая. Яны прадставяць нашу краіну ў наступным годзе на сусветным чэмпіянаце, які пройдзе ў Казані.

Надзея НІКАЛАЕВА.
Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Фота слова

«Амерыканская поп-спявачка Беёнсэ ў Новым Арлеане набыла для сябе царкву». (З паведамленняў СМІ ў апошнія дні мая 2018 года.)

— А ты набыў сабе царкву?
Тады спяшайся, бо раскупяць!
Усе зямляне помніць мусяць,
Што пра страшэнны суд не хлусяць,
Дарма не дураць галаву...
Дарэчы, выпадак не рэдкі —
Купляюць храмы, суддзяў, сведкаў,
І тэлешоу і газеткі —
Каб зручна скрыць грашкі свае.
І хтось багата зарабляе —
Прадаючы білет да Раю,
Сам на зямлі ў раі жыве.
А я прыгадваю бабулю
З маленькай вёсачкі, адкуль я
Ў маленстве бегаў да ракі.
Яна усім казала ў скрусе:
— Пайду ў царкву ды памалюся
Пра ўсіх людзей, за іх грахі...
Калі існуе рай гасподзен,
То там мая бабуля ходзіць
Сярод вяргіняў і лілей.
Яна за нас усіх маліла
І пешкам у царкву хадзіла
Сярод бязлітасных завей.

Прызначаны цягнікі на «Славянскі базар»

Беларуская чыгунка на час правядзення XXVII Міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар» прызначыла цягнік міжрэгіянальных ліній № 644/643 Мінск — Віцебск.

Расклад руху цягніка складзены з улікам праграмы правядзення фестывалю. Ён будзе курсіраваць штодня з Мінска з 9 па 18 ліпеня, а з Віцебска з 10 па 19 ліпеня, паведамілі ў прэс-цэнтры магістралі. Час адпраўлення цягніка са станцыі Мінск-Пасажырскі — 12.32, а прыбыцця ў Віцебск — 16.14.

Сяргей РАСОЛЬКА.

■ У лічбавым фармаце

УЖЫТКОВЫ ХАРАКТАР

Што зменіцца ў нашым жыцці пасля «ТІБО»

Робаты, дапоўненая рэальнасць, беспілотнікі і VR-касцюм, які пераносіць людзей унутр гульні. У сталіцы завяршылася міжнародная выстаўка «ТІБО», але ўражанні застануцца яшчэ надоўга. Айчынныя кампаніі прадставілі новыя тэхналогіі і паслугі, якія павінны палепшыць жыццё беларусаў. Некаторыя з іх з'явяцца ў краіне ўжо ў найбліжэйшы час. Пра тое, як робаты змогуць замяніць кіёскі для продажу білетаў, а пошту будуць дастаўляць беспілотнікі, мы і раскажам падрабязней.

ТЭРМІНАЛ ЗАМЕСТ КІЁСКАЎ

У Мінску ў хуткім часе могуць з'явіцца тэрміналы па продажы талонаў на ўсе віды транспарту з магчымасцю папаўнення праязных. Новую распрацоўку на «ТІБО» прадэманстравалі прадстаўнікі «Мінсктранса». У ім можна будзе набыць білеты і папоўніць смарт-карты, аднак толькі з дапамогай банкаўскай карты — робат-прадавец не будзе прымаць наяўныя грошы. Ён таксама абсталяваны супрацьвандальнай пратэкцыяй і абароненым дысплэем. Інтэрфейс экрана ў тэставым рэжыме працуе на чатырох мовах: беларускай, рускай, кітайскай і англійскай.

Як адзначылі супрацоўнікі кампаніі, якія знаходзіліся на стэндзе выстаўкі «ТІБО», зараз тэрміналы праходзяць сертыфікацыю. Да жніўня чатыры тэрміналы плануюць устанавіць у тэставым рэжыме на ажыўленых прыпынках сталіцы. Адно з такіх месцаў, хутчэй за ўсё, будзе на Нямізе.

Тэрміналы будуць тэставаць да вясны наступнага года. Важна для заказчыка праверыць іх працаздольнасць у зімовых умовах. Калі апараты прыжывуцца, то праз год іх стане значна больш і ў некаторых месцах знікне неабходнасць у кіёсках па продажы білетаў на праезд.

БЕЗ ЛІШНІХ ПАПЕР

«Белпошта» на «ТІБО» прадставіла прымяненне электронна-лічбавага подпісу, які кампанія распрацавала сумесна з МТС. Дзякуючы спецыяльнай SIM-карце, якая будзе даступная ў хуткім часе, можна будзе стварыць персанальны ўліковы запіс на сайце «Белпошты». Запіс змесціць усе персанальныя пашпартныя даныя, якія патрабуюцца пры ідэнтыфікацыі кліента. Такім чынам карыстальнік зможа забраць пасылку без наяўнага пашпарта на руках, а толькі маючы пры сабе смартфон. Кліенту павінна прыйсці паведамленне аб наяўнасці пасылкі і яшчэ адно паведамленне, у якое трэба ўвесці пін-код. Такім чынам афармляецца электронны дакумент, што дазваляе забраць пасылку без дадатковых аперацый.

Таксама можна будзе атрымліваць заказныя лісты ў электронным выглядзе. Гэта новая паслуга «Белпошты», якая дазволіць праглядаць адсканаваную карэспандэнцыю ў сваім кабінеце анлайн. З вашай згоды вам падключаць такую паслугу і вашы лісты будуць ускрывацца і сканавацца. Пры гэтым кампанія будзе забяспечваць канфідэнцыяльнасць згодна з усімі дамоўленасцямі. Чакаецца, што гэтыя паслугі можна будзе атрымліваць ужо ў наступным годзе.

Акрамя таго, па словах **начальніка цэнтра развіцця інфармацыйных тэхналогій «Белпошты» Анатоля НЕЎМЯРЖЫЦКАГА,** кампанія сёння працуе над магчымасцю дастаўкі пасылак з дапамогай дронаў. Пры гэтым, каментуючы сумны вопыт першага запуску такой паслугі «Поштай Расіі», ён адзначыў, што тады не было ўлічана мноства момантаў і не варта было запускаць тэставую сістэму ў вялікім горадзе.

«Ёсць меркаванне, што гэтыя сістэмы поўнамаштабна не будуць працаваць, пакуль не будзе створана пэўная наземная структура для кіравання беспілотнікамі. Наш робат-паштальён пакуль таксама з'яўляецца прататыпам, хоць і працуе. Мы будзем спрабаваць запусціць яго на працягу месяца ў Віцебскай вобласці, у сельскай мясцовасці з невялікім патокам адпраўленняў, дзе можна будзе рэальна замяніць паштовую машыну падобнай прыладай», — растлумачыў Анатоль Неўмяржыцкі.

Робат зможа пераносіць грузы да 5 кг. Калі выпрабаванні пройдуць паспяхова, спатрэбіцца яшчэ нямала працы для таго, каб прымяняць такую дастаўку ў вялікіх гарадах.

БУДУЧЫНЯ БЕСПІЛОТНІКАЎ

Але не толькі для дастаўкі грузаў у нашай краіне можна выкарыстоўваць беспілотнікі. Як адзначыў **член савета Беларускай федэрацыі беспілотнай авіяцыі Андрэй ЮШКОЎ,** арганізацыя сёння працуе над тым, каб данесці да дзяржорганаў, што электронныя механізмы можна выкарыстоўваць шырэй.

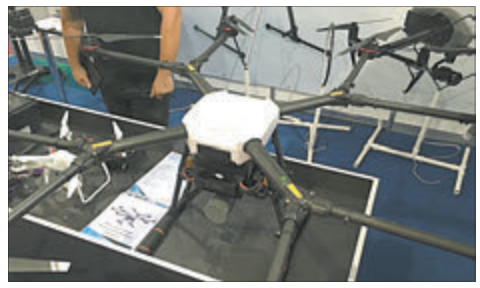

«Мы дапамагаем дзяржаве правільна ўнесці іх у прававое поле, каб на іх можна было бяспечна лятаць», — дадаў Андрэй Юшкоў. Калі 10 гадоў таму такія апараты былі чымсьці фантастычным як па ідэі прымянення, так і па кошце, то сёння яны ператвараюцца ў папулярнае хобі. Прычым хобі гэта нельга назваць дарагім. Сёння квадракоптар можна купіць і за 50 рублёў, і за 50 тысяч. У залежнасці ад задач, вядома ж.

Так, на выстаўцы федэрацыя паказала адзіны ў Беларусі аграбеспілотнік коштам каля 30 тысяч долараў, аналагі якога паліваюць пасевы і ўносяць пестыцыды на сельскагаспадарчых угоддзях Кітая. Для беларускіх фермераў пакуль такія дроны вельмі дарагія. Але лясныя гаспадаркі ўжо карыстаюцца імі. Прыкладна 20 гаспадарак выкарыстоўваюць дроны для абследавання лясных масіваў. У 2018 годзе каля 72 лясгасаў збіраюцца набыць дроны. Дарэчы, сёння ў Беларусі ўжо выкарыстоўваюць беспілотнікі для замеру радыяцыйнага выпраменьвання, для назірання за пацярпелымі ад чарнобыльскай трагедыі землямі. У краіне таксама ажыццяўляецца маніторынг межаў і рэжымных аб'ектаў з дапамогай беспілотнікаў. З кожным годам колькасць карыстальнікаў расце ў геаметрычнай прагрэсіі. У будучыні іх колькасць і сферы прымянення будуць толькі павялічвацца.

Ілья КРЫЖЭВІЧ

КЛАКСАН

А ХТО ТАМ ІДЗЕ?

Каго выратаваць — кіроўцу або пешахода — рашэнне за штучным інтэлектам

Уявім сітуацыю: у беспілотнага аўтамабіля адмовілі тармазы, ён рухаецца, хоць на святлафоры гарыць чырвонае святло. Калі ён працягне рух, то саб'е дзяўчынку, якая пераходзіць дарогу па пешаходным пераходзе, калі сыдзе ў суседнюю свабодную паласу — саб'е іншага чалавека, напрыклад старога. Вядома, ёсць яшчэ адзін варыянт: з'ехаць на абочыну, дзе пасажыраў самога аўто можа чакаць слуп. І тут узнікае пытанне: што ў падобных выпадках павінен зрабіць штучны інтэлект?

Можна запярэчыць: так, сітуацыя няпростая, і рашэнне, пры якім у любым выпадку хтосьці можа пацярпець, адназначна прыняць немагчыма, але ж гэта толькі гіпатэтычная задача.

На жаль, усё стала рэальнасцю, калі некалькі гадоў таму ў ЗША з-за памылкі аўтапілота ўпершыню загінуў чалавек. Ні мужчына-кіроўца, ні штучны інтэлект аўтамабіля Tesla на фоне яркага неба не заўважылі белую фуру, якая выехала напярэймы. Машына з разгону трапіла пад прычэп грузавіка — і такая сітуацыя стала фатальнай.

Аўтапілот у асабістых аўтамабілях на сённяшні дзень даступны толькі вельмі забяспечаным кіроўцам, таму такія здарэнні ўсё ж адзінкавыя. Іншая справа, што цяпер актыўна распрацоўваюцца беспілотныя аўтамабілі таксі, якія ў тэставым рэжыме перавозяць пасажыраў. І тут таксама не абышлося без трагедый: у сакавіку бягучага года ў ЗША адбылося ДТЗ з беспілотнікам Uber, у выніку якога ўпершыню загінуў пешаход. Жанчына з веласіпедам пераходзіла дарогу ў неналежным месцы ў цёмны час сутак, траса была слаба асветлена, таму сутыкненне скончылася смерцю. Вінаватай была прызнана сама загінулая.

А днямі аб гэтым здарэнні з'явілася новая інфармацыя. Як паведаміла выданне The Information, аўтамабіль, які збіў жанчыну, «бачыў» яе пры дапамозе сваіх пярэдніх камер і сістэмы, якая вызначае адлегласць, — лідар. І тым не менш беспілотнік не палічыў з'яўленне жанчыны прычынай для спынення.

Чаму? Інфармацыя кампаніі такая: звычайна сістэму, якая адказвае за логіку распазнавання аб'ектаў, наладжваюць так, каб яна «не палохалася» нечаканых аб'ектаў, напрыклад прыпаркаваных каля дарогі аўтамабіляў. Аднак у дадзеным выпадку прычынай спынення не стала нават веласіпедыстка — аўто папросту праігнаравала яе. Вось і ўсё тлумачэнне.

Пасля гэтага Uber спыніў выпрабаванні беспілотнікаў, але ў хуткім часе — калі будзе апублікавана справаздача Савета нацыянальнай бяспекі руху — выпрабаванні адновяць.

І тут ёсць некалькі пытанняў. Вядома, беспілотнік «заточаны» пад ідэальнае выкананне правілаў дарожнага руху, аднак на дарозе прысутнічаюць не толькі аўтамабілі, але і сам чалавек. А як адаптаваць штучны інтэлект беспілотніка, напрыклад, да кіроўцаў-хамаў, якія перасякаюць дарогу на забаронены сігнал святлафора, падразаюць і здольныя на неадэкватныя ўчынкі? Як беспілотнікі будуць спраўляцца з дрэннымі ўмовамі дарог і надвор'я? Скажам, снег можа перашкодзіць счытваць разметку, а на некаторых дарогах яе можа быць і зусім не відаць нават у добрае надвор'е.

Занадта шмат аспектаў, якія адназначна вырашыць не ўдаецца, ды і адказы вытворцаў даволі агульныя, а цана за падобныя выпрабаванні можа быць занадта высокая, як у выпадку з жанчынай-веласіпедысткай. Зразумела, што тады вінавата была загінулая, але — гэта вельмі важна! — машына тармазіць не стала.

Усе вышэйназваныя праблемы мы папрасілі пракаментаваць кампанію «Яндэкс.Таксі», у мінскім офісе якой працуюць над аўтапілотам. Нам адказаў **Раман УДАВІЧЭНКА, кіраўнік групы распрацоўкі беспілотнага аўтамабіля ў «Яндэкс.Таксі»:**

«На ўсе гэтыя пытанні адказ пакуль агульны. Зразумела, усе апісаныя сітуацыі павінны і будуць улічвацца. Але галоўная задача зараз — стварыць тэхналогію, якая працуе, гэта значыць навучыць беспілотны аўтамабіль ездзіць у стандартных умовах. А далей можна пераходзіць да вырашэння больш складаных задач — і як ездзіць у магнітныя буры, і што рабіць з кіроўцамі-хамамі — і ўсіх астатніх. Пытанне пра «каго збіваць, калі адмовілі тармазы», здаецца, таксама не ўнікальнае для беспілотніка — гэта агульначалавечая гісторыя. Відавочна, што масавы выхад беспілотных аўтамабіляў на вуліцы гарадоў патрабуе перагляду рэгулявання і новых законаў ва ўсіх краінах свету. І рана ці позна чалавецтва вырашыць, што з гэтым рабіць. Гэтак жа ў свой час з'явіліся і конкі, і трамваі, і аўтамабілі, і іншыя віды транспарту: спачатку было незразумела, як з імі жыць, але хутка яны сталі масавымі.

Ці з'явіцца паўнавартасны горад-палігон для беспілотнікаў у Беларусі? Мы не вельмі любім дзяліцца планамі — лічым за лепшае расказваць пра тое, што ўжо адбылося. Наконт палігона ў Беларусі — паглядзім».

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

■ Форум

ІНАВАЦЫІ. ІНВЕСТЫЦЫІ. ПЕРСПЕКТЫВЫ

У Віцебску днямі адбыўся сёмы міжнародны інвестыцыйны тэматычны форум, які ўпершыню абраў пляцоўкай Летні амфітэатр, дзе традыцыйна праходзіць міжнародны фестываль мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску». І каля яго — на плошчы — размясціліся выставачныя павільёны.

Інтарэс павялічваецца

Віншуючы ўдзельнікаў і гасцей, **старшыня Віцебскага аблвыканкама Мікалай ШАРСНЁЎ** канстатаваў, што маштаб форуму і колькасць яго ўдзельнікаў павялічваюцца з кожным годам.

— Сёння ў мерапрыемстве прымаюць удзел 42 дэлегацыі з 14 краін свету. Віцебская вобласць з'яўляецца прамысловым рэгіёнам, які ўсебакова развіваецца. У нас больш за 1,5 тысячы малых, сярэдніх і буйных прадпрыемстваў, каля 30 тысяч прадпрымальніцкіх структур, якія прадстаўляюць бізнес больш як 40 дзяржаў, — адзначыў старшыня аблвыканкама.

Цікава, што недзяржаўныя прадпрыемствы засвоілі вытворчасць каля 70 % ад агульнай колькасці сілавога кабелю, які вырабляецца ў рэспубліцы, 20 % — упаковачных матэрыялаў з паліметаў. У Віцебску размешчаны адзіныя ў краіне недзяржаўныя вытворцы комплексных станцый водападрыхтоўкі і водаачысткі, тэлескапічных пад'ёмнікаў і так званых гідрабортаў. А ў Оршы — рукавоў высокага ціску. У Паставах летась запушчана ў эксплуатацыю першая ў краіне тэхналагічная лінія па вытворчасці паркету.

Доля інавацыйнай прадукцыі ў аб'ёмах прамысловай вытворчасці перавышае 30 % — гэта найлепшы паказчык у Беларусі.

Штогод прадпрыемствы вобласці экспартуюць прадукцыю ў амаль 90 краін на суму 2,5 мільярда долараў, і траціна ад яе — навукаёмістая і высокатэхналагічная. Толькі на Віцебшчыне ажыццяўляецца выраб акрылавых валокнаў, шкловалакна, ільняных тканін, даламітавай мукі.

На мяжы з ЕС і Расіяй

Што датычыцца перспектыў эканамічнага развіцця, то ў рэгіёне стаўку робяць на бізнес.

— Ён больш мабільны, і для яго развіцця ў краіне прыняты шэраг важных дакументаў, — канстатаваў губернатар.

Інвестараў можа зацікавіць і тое, што паўночная вобласць — адзіная ў Беларусі, якая адначасова мяжуе з краінамі Еўрапейскага саюза і з Расійскай Федэрацыяй.

Адпаведна, Прыдзвінскі край прапануе найбольш кароткі шлях для арганізацыі міжнароднага транзіту тавараў. Тут ёсць магчымасць стварэння сучаснай лагістычнай інфраструктуры, укаранення электронных схем гандлю. Дарэчы, у вобласці ёсць дзве пляцоўкі для арганізацыі комплекснай дастаўкі грузаў з выкарыстаннем авіяцыйнага, чыгуначнага і аўтамабільнага транспарту. Маюцца на ўвазе Віцебскі аэрапорт, размешчаны на міжнародных трасах на Маскву, Санкт-Пецярбург, Кіеў і Варшаву, і аэрадром у пасёлку Балбасава Аршанскага раёна. Вядома, што недалёка ад населенага пункта будуецца лагістычны комплекс. Ужо адведзена зямля і для пабудовы прамысловых прадпрыемстваў.

Мясцовыя распрацоўкі

У час форуму быў падпісаны шэраг дагавораў, пагадненняў аб наладжванні партнёрскіх адносін.

Напрыклад, дагавор аб супрацоўніцтве падпісалі Пекінская асацыяцыя малых і сярэдніх прадпрыемстваў і Віцебскае аддзяленне Беларускай гандлёва-прамысловай палаты. А нямецкая фірма і віцебскае таварыства «Малако» маюць намер рэалізаваць інвестыцыйны праект па ўзвядзенні кацельнай. Апошняя будзе працаваць на мясцовых відах паліва.

Акрамя таго, патэнцыйныя інвестары пазнаёміліся з распрацоўкамі беларускіх навукоўцаў.

Напрыклад, **дырэктар інкубатара малога прадпрымальніцтва ТАА «Прававая група «Закон і парадак» Міхаіл КЕЙЗЕРАЎ** паказаў прыборы, якія дапамагаюць больш эфектыўна весці сельскагаспадарчыя работы на зямлі. Скажам, кантраляваць унясенне угнаенняў. Прадэманстраваў таксама імпартазамяшчальны прэпарат, які дазваляе выявіць на ранніх стадыях рак. Па прыблізных падліках ён будзе танней за замежныя аналагі ў 1,5 раза. Уражвае і распрацоўка, якая дазваляе апынуцца ў віртуальным свеце. «Маска» з акулярамі і спецыяльныя праграмы ў ліку іншага дазваляюць рэабілітавацца паралізаваным. Сістэма выкарыстоўваецца і пры лячэнні псіхічных захворванняў.

Іншаземным бізнесменам прэзентавалі магчымасці экалагічнага турызму. Каля 40 % тэрыторыі вобласці займае лес, а колькасць рэк і азёр складае прыблізна 2,5 тысячы. Бізнесменам расказалі пра тое, што з улікам унікальнага прыроднага патэнцыялу распараджэннем Прэзідэнта ў шасці раёнах вобласці былі задзейнічаны льготныя ўмовы пры стварэнні інфраструктуры адпачынку. У прыватнасці, прадугледжваецца спрошчаны парадак выдзялення зямельных участкаў для будаўніцтва аб'ектаў турызму і аздараўлення.

Аляксандр ПУКШАНСКІ

■ Актуальна

Дапамагчы з працай, падтрымаць ініцыятыву

Мэта дэкрэта аб садзейнічанні занятасці — максімальна палепшыць сітуацыю на рынку працы, адзначыла міністр працы і сацыяльнай абароны Ірына КАСЦЕВІЧ. Яна растлумачыла аспекты рэалізацыі дакумента на семінары ў Гомелі. Міністр падкрэсліла, што сумесная работа розных службаў, структур, ведамстваў дазволіць забяспечыць занятасць людзей і індывідуальны падыход да кожнага чалавека.

Ірына Касцевіч адзначыла, што сітуацыя на рынку працы паляпшаецца і гэтаму спрыяе як эканамічны рост, так і работа, што праводзіцца ў рэгіёнах па садзейнічанні занятасці. Так, узровень зарэгістраванага беспрацоўя ў Беларусі на 1 мая склаў 0,5 % да эканамічна актыўнага насельніцтва. Па Гомельскай вобласці ён на 0,1 % вышэйшы. У якасці беспрацоўных у паўднёва-ўсходнім рэгіёне зарэгістравана 3714 чалавек. Пры гэтым у банку вакансій на аднаго беспрацоўнага прыходзіцца 2,4 прапановы.

Кіраўнік ведамства праінфармавала, што да 1 снежня завершыцца стварэнне базы даных працаздольных грамадзян, не занятых у эканоміцы. Пілотную версію плануецца падрыхтаваць да 1 верасня. У далейшым база будзе актуалізавацца штоквартальна. Цяпер таксама завяршаецца фарміраванне складаў камісій па каардынацыі работы па садзейнічанні занятасці насельніцтва, рыхтуецца пералік цяжкіх жыццёвых сітуацый, якія будуць служыць падставай для выключэння з базы працаздольных грамадзян, не занятых у эканоміцы. Міністр заклікала ўдзельнікаў семінара падзяліцца і сваім досведам:

— Мы збяром з усёй краіны прыклады цяжкіх жыццёвых сітуацый, каб максімальна напоўніць пералік, — адзначыла Ірына Касцевіч. — Гэтыя рэкамендацыі будуць затым накіраваны камісіям для працы.

Фота БелТА.

Між тым у Гомелі на 1 мая 2018 года пры садзейнічанні ўпраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Гомельскага гарвыканкама былі працаўладкаваны больш за 2,5 тысячы чалавек, у тым ліку 1,77 тысячы беспрацоўных. Па словах начальніка ўпраўлення Аляксандра Ключынскага, з гэтай мэтай рэгулярна праводзяцца кірмашы вакансій і дні прадпрыемстваў.

Адной з актыўных мер пры рэалізацыі дзяржпраграмы аб сацыяльнай абароне і садзейнічанні занятасці насельніцтва на 2016—2020 гады з'яўляецца прафесійнае навучанне і павышэнне кваліфікацыі беспрацоўных. Ужо сёлета ў Гомелі больш за 300 чалавек былі накіраваны на навучанне.

— Для падрыхтоўкі кадраў, запатрабаваных у эканоміцы, створаны групы, у якіх арганізуецца навучанне сумесна з установамі адукацыі, — растлумачыў Аляксандр Ключынскі. — Адна з новых формаў садзейнічання занятасці насельніцтва, якая сёлета атрымала распаўсюджанне, — правядзенне інфармацыйных сустрэч сумесна з інспекцыяй МНС па Гомельскай вобласці. Спецыялісты ў тым ліку тлумачаць нормы Указа № 337 «Аб рэгуляванні дзейнасці фізічных асоб», якім пашыраны пералік відаў дзейнасці, дзе не патрэбна рэгістрацыя ў якасці індывідуальнага прадпрымальніка.

Аляксандр Ключынскі падкрэсліў, што падтрымка дзелавой ініцыятывы грамадзян з'яўляецца адным з найважнейшых кірункаў палітыкі ў сферы садзейнічання занятасці насельніцтва. Так, на 1 мая гэтага года ў Гомелі субсідыі на арганізацыю прадпрымальніцкай дзейнасці выдзелены 38 беспрацоўным.

Ірына АСТАШКЕВІЧ

■ Ноу-хау

Альтэрнатыва раназажыўляльным гелям і мазям

Біялагічны сродак для хуткага гаення ран распрацавалі ў БДУ

Над праектам «Медыцынскі сродак для раназажыўлення на аснове нанакомплексаў цыкладэкстрыну з куркумінам» працуе калектыў навукова-даследчай лабараторыі прыкладных праблем біялогіі кафедры заалогіі біялагічнага факультэта.

Прэпарат вырабляецца ў форме парашку і прызначаны для аператыўнай апрацоўкі і планавай тэрапіі ран, атрыманых у выніку механічных пашкоджанняў, апёкаў, абмаражэнняў, трафічных язваў, «дыябетычнай ступні», пролежняў, незагойных скурных дэфектаў. Аналагаў яму ў еўрапейскіх краінах і краінах СНД не існуе. У лінейцы прадстаўленых на айчынным фармацэўтычным рынку раназажыўляльных прэпаратаў у форме геляў і мазяў актыўнымі кампанентамі выступаюць бялковыя кампаненты плазмы крыві буйной рагатай жывёлы. Прынцыповая навізна распрацоўкі навуковых супрацоўнікаў БДУ заключаецца ў тым, што асноўнае дзейнае рэчыва ў прэпараце — комплекс прыродных злучэнняў (куркуміноідаў), якія змяшчаюцца ў карэнішчы куркумы. Гэтыя біялагічна актыўныя рэчывы дапамагаюць забяспечыць устойлівасць клетак арганізма да акісляльнага фота- і тэрмаўздзеяння. Акрамя таго, форма распрацаванага медыцынскага сродку не выклікае алергічных рэакцый, не аказвае мясцовага раздражняльнага ўздзеяння.

Да пераваг інавацыі таксама трэба аднесці нізкую страту дзейнага кампанента ў выніку паглынання перавязачным матэрыялам у параўнанні з выкарыстаннем раназажыўляльных мазяў і геляў. Вытворчасць новага медыцынскага сродку — эканамічна выгадная, бо для яго выкарыстоўваюцца танная сыравіна і абсталяванне, якое ёсць на любым фармацэўтычным прадпрыемстве.

Ужо выпушчана доследная партыя і пададзена заяўка на патэнт. Акрамя таго, эфектыўнасць і перспектыўнасць распрацоўкі былі высока ацэненыя на конкурсе «Найлепшы інавацыйны праект і найлепшая навукова-тэхнічная распрацоўка года», які завяршыўся 22 сакавіка ў рамках XXIII Міжнароднай выстаўкі-кангрэса «Высокія тэхналогіі. Інавацыі. Інвестыцыі» (HI-TECH'2018) у Санкт-Пецярбургу. У паўночнай расійскай сталіцы праект навукоўцаў БДУ быў удастоены сярэбранага медаля.

Надзея НІКАЛАЕВА

■ Факт

ПАБУДАВАНА АМАЛЬ 13 ТЫСЯЧ КВАТЭР

За чатыры месяцы бягучага года ў нашай краіне ўведзена ў эксплуатацыю 1,147 млн квадратных метраў агульнай плошчы жылля. Такім чынам, арганізацыямі ўсіх формаў уласнасці пабудавана 12,9 тысячы новых кватэр, паведамілі ў Нацыянальным статыстычным камітэце.

У студзені — красавіку для грамадзян, якія стаяць на ўліку для паляпшэння жыллёвых умоў, уведзена ў эксплуатацыю 415,3 тысячы «квадратаў» агульнай плошчы, або 36,2 % ад агульнага аб'ёму ўведзенага жылля. З гэтага аб'ёму для грамадзян, якія стаяць на ўліку для паляпшэння жыллёвых умоў, з дзяржпадтрымкай пабудавана 281,8 тысячы квадратных метраў, у шматкватэрных жылых дамах у гарадах — 256,4 тысячы «квадратаў». У сельскіх населеных пунктах уведзена ў эксплуатацыю 330,9 тысячы квадратных метраў агульнай плошчы жылля, што складае 28,8 % ад агульнага ўводу па краіне.

Сяргей КУРКАЧ.

ЛАГЕРЫ НАВОДЗЯЦЬ АПОШНІ ЛОСК

Фота БелТА.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Кошт пуцёвак — немалаважнае пытанне для бацькоў, але не балючае для сямейнага бюджэту. Сёлета пуцёўка ў аздараўленчы лагер з кругласутачным прабываннем на 18 дзён будзе каштаваць у сярэднім 430 рублёў. Пры гэтым памер патанння — 185 рублёў. Аздараўленне ў лагеры з дзённым прабываннем абыдзецца ў сярэднім у 93 рублі, а памер патанння для гэтай катэгорыі — 76 рублёў. Дзевяць дзён у кругласутачным аздараўленчым лагеры каштуюць 100 рублёў з памерам патанння ў 75 рублёў. Кошт пуцёўкі ў лагер працы і адпачынку для старэйшых школьнікаў складае 100 рублёў пры памеры патанння ў 84 рублі, у спартыўны аздараўленчы лагер на 18 дзён — 460 рублёў пры памеры патанння ў 205 рублёў.

— Штогод памер датацыі складае каля 40 % ад агульнага кошту пуцёўкі, — адзначыла Ларыса Емяльянчык. — Таксама патанненне адбываецца за кошт прафсаюзнага ці прафсаюзнай арганізацыі, у выніку бацькі аплачваюць каля 10 %.

Самыя танныя, дарэчы, былі летась пуцёўкі ў летнікі Брэсцкай вобласці, а самыя дарагія — у сталічныя. Розніца ў кошце даходзіла да 120 рублёў.

Юных беларусаў сёлета чакаюць у 146 лагерах са стацыянарнай базай, якія адначасова могуць змясціць 27 тысяч дзяцей. Акрамя гэтага, арганізавана 1600 лагераў з кругласутачным прабываннем і 4293 лагеры з дзённым.

Ларыса Емяльянчык падкрэсліла, што сёння лагер — гэта месца не толькі прыемнага адпачынку і цікавых забаў, але і спосаб зарабіць. Старэйшыя школьнікі, дарэчы, у лагерах працы і адпачынку мелі магчымасць зарабіць мінулым летам да 200 рублёў.

Тым часам урачы-гігіеністы і іншыя спецыялісты ацэньваюць падрыхтоўку дзіцячых аздараўленчых устаноў да прыёму школьнікаў. Вядзецца падбор медыцынскага персаналу, кантралюецца наяўнасць лекаў.

— Аздараўленчы лагер — гэта не лячэбная ўстанова, і прызначаны ён для адпачынку дзяцей, якія ў гэты момант не хварэюць. Калі здараецца, што нехта захварэе, яго шпіталізуюць ці перадаюць бацькам. Мы кантралюем, каб усе лагеры мелі дагаворы на аказанне медыцынскай дапамогі, была магчымасць для пад'езду машыны хуткай дапамогі, — адзначыла **галоўны педыятр галоўнага ўпраўлення арганізацыі медыцынскай дапамогі Міністэрства аховы здароўя Валянціна ВАЛЧОК.** — Найчасцей у лагеры дзеці звяртаюцца з праблемамі, якія медыцынскі работнік у стане вырашыць на месцы, — з ранкамі і сінякамі, укусамі насякомых, алергіяй.

Загадчык аддзялення гігіены дзяцей і падлеткаў Рэспубліканскага цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Ала МАЛАХАВА дадала, што ўспышак інфекцыйных хвароб летась падчас летняй аздараўленчай кампаніі ўдалося пазбегнуць. Тым часам было каля 140 выпадкаў захворвання на ветраную воспу і 66 выпадкаў укусаў кляшчамі.

Дзякуючы прадпісанням гігіеністаў у апошнія гады ўдалося дасягнуць значных поспехаў ва ўмацаванні матэрыяльна-тэхнічнай базы лагераў. Пераважная большасць з іх забяспечана сістэмамі ацяплення, каналізацыі і гарачай вадой. Толькі два стацыянарных лагеры са 146 пакуль не маюць каналізацыі і пяць — ацяплення.

Пераважная большасць дзіцячых летнікаў у Брэсцкай, Гродзенскай, Магілёўскай і Мінскай абласцях будуць цалкам падрыхтаваны да 25 мая і адчыняць свае дзверы для наведвальнікаў з дазволу спецыяльных камісій пры райвыканкамах, якія кантралююць іх стан. Лагеры ў Гомельскай і Віцебскай абласцях традыцыйна адчыняюцца крыху пазней — з 10 чэрвеня.

Алена КРАВЕЦ.

❍ Магілёўшчына

З улікам сродкаў рэспубліканскага бюджэту сёлета на Магілёўшчыне плануецца аздаравіць 42 100 дзяцей, з іх — 17,5 тысячы ў лагерах з кругласутачным знаходжаннем. Да паслуг хлопчыкаў і дзяўчатак 20 загарадных аздараўленчых лагераў, тры з якіх — «Сосны», «Дубравенка» і «Свіслач» — створаны на базе санаторна-курортных арганізацый. Першыя заезды пачнуцца ўжо з 1 чэрвеня, а да 5-га запрацуюць усе дзіцячыя «базы адпачынку».

Дзяцей прымуць таксама профільныя 9-дзённыя лагеры, арганізаваныя ўстановамі адукацыі сумесна з абласнымі структурамі МНС, МУС, а таксама воінскімі часцямі. Для пераможцаў абласных і рэспубліканскіх алімпіяд прадугледжаны асобны летнік — «Алімпіец», у якім на працягу 18 дзён будуць адпачываць і практыкавацца ў сваіх ведах 100 падлеткаў.

— Аздараўленне дзяцей будзе весціся ў рамках рэспубліканскай акцыі «Лета — час адкрыццяў». Улічваючы, што гэты год прысвечаны малой радзіме, акцэнт плануецца зрабіць на вывучэнні роднага краю, яго турыстычнага патэнцыялу і выхаванні патрыятычнага пачуцця да роднай зямлі, — удакладнілі ва ўпраўленні адукацыі Магілёўскага аблвыканкама.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

❍ Віцебшчына

Тэма аздараўлення дзятвы традыцыйна ў цэнтры ўвагі мясцовай улады напярэдадні сезона работы летнікаў. І Прыдзвінскі край не выключэнне. У прыватнасці, пытанне фінансавання было агучана 17 мая на пазачарговай сесіі Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў.

Усяго ў Віцебскай вобласці для добраўпарадкавання летнікаў было запланавана выдаткаваць каля 960 тысяч рублёў.

Паводле інфармацыі Віцебскага абласнога ўпраўлення Рэспубліканскага цэнтра па аздараўленні і санаторна-курортным лячэнні насельніцтва, на гэтыя мэты накіраваны грошы з рэспубліканскага і абласнога бюджэтаў, а таксама — прадпрыемстваў, арганізацый, якім належаць аздараўленчыя лагеры.

Па папярэдніх планах прыкладна ў трыццаці кругласутачных летніках адпачнуць каля 16 тысяч дзяцей і падлеткаў. Да таго ж больш за 27 тысяч — у так званых прышкольных.

Вялікая ўвага ўдзяляецца і пытанням бяспекі. Традыцыйна адпаведныя рэйды праводзяць прадстаўнікі выратавальнай, санітарна-гігіенічнай і іншых службаў, праваахоўных органаў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

❍ Гомельшчына

Гэтым летам на Гомельшчыне будзе працаваць 10 стацыянарных летнікаў у Гомельскім, Рэчыцкім, Светлагорскім раёнах.

Як расказала **начальнік аддзела выхаваўчай і сацыяльнай работы ўпраўлення адукацыі Гомельскага аблвыканкама Ірына ДРАБЫШЭЎСКАЯ,** у межах абласной міжведамаснай праграмы па забеспячэнні занятасці дзяцей «Лета на карысць — 2018» на Гомельшчыне больш за 34 тысячы навучэнцаў плануецца ахапіць адпачынкам у аздараўленчых лагерах на базе ўстаноў адукацыі. Будзе працягнуты праект «Прафесійныя вакацыі», у межах якога на базе ўстаноў адукацыі будуць працаваць прафарыентацыйныя лагеры для навучэнцаў.

Традыцыйна спецыяльная ўвага ўдзяляецца арганізацыі часовай працоўнай занятасці школьнікаў. Так, плануецца адкрыць звыш 200 лагераў працы і адпачынку для 3,5 тысяч навучэнцаў. Дзеці будуць займацца рамонтам школьнай мэблі, вырабам стэндаў, добраўпарадкаваннем тэрыторыі, а таксама прымуць удзел ва ўборцы агародніны і садавіны.

Гэтым летам будуць таксама працаваць раённыя, гарадскія міжведамасныя летнікі для дзяцей розных катэгорый сумесна з падраздзяленнямі вайсковых часцей, пагрангрупамі, аддзеламі ўнутраных спраў і па надзвычайных сітуацыях, дзіцячымі і маладзёжнымі арганізацыямі...

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Фота БелТА.

ЯК ЛЕТАМ АДПАЧНУЦЬ ЮНЫЯ МІНЧАНЕ?

Свае дзверы першыя лагеры з дзённым знаходжаннем расчыняць ужо ў канцы мая. Так, «Спадарожнік», «На ростанях», «Зялёны бор», «Агеньчык» і «Крынічка» будуць працаваць у пяць змен. Сярэдняя працягласць змены — 18—21 дзень. Усяго ж сталічных школьнікаў гатовыя прыняць каля 660 лагераў: 32 загарадныя, больш за 400 на базе школ з дзённым знаходжаннем, каля 200 палатачных і 30 на арандаваных плошчах санаторна-курортных арганізацый.

Плануецца, што на працягу лета ў дзіцячых аздараўленчых лагерах адпачнуць каля 68 тысяч мінчан. Як расказаў **начальнік прадстаўніцтва Мінскага гарадскога ўпраўлення Рэспубліканскага цэнтра па аздараўленні і санаторна-курортным лячэнні Валерый НАФРАНОВІЧ,** на падрыхтоўку ўстаноў да сезона было выдаткавана больш за 2,3 мільёна рублёў. Таксама на гэтыя патрэбы выдзелена частка сродкаў, зароблены на рэспубліканскім суботніку, аднак асвоены яны будуць ужо пасля заканчэння цяперашняга сезона. Упершыню для аздараўлення сталічных школьнікаў будзе выкарыстаны санаторый-прафілакторый БНТУ «Палітэхнік», ён зможа прыняць 240 дзяцей адначасова. Адкрылі яго на замену закрытаму «Чабарку».

У сярэднім кошт пуцёўкі на поўную змену складзе каля 505 рублёў, за 9 дзён у профільным лагеры — 128 рублёў, пры гэтым значная частка сродкаў будзе кампенсаваная за кошт дзяржавы. Дарэчы, разнастайнасць напрамкаў профільных лагераў як ніколі шырокая: у спартыўных, спартыўна-аздараўленчых, турыстычных, краязнаўчых, ваенна-патрыятычных лагерах адпачнуць 22 тысячы мінскіх школьнікаў. Так, на базе Цэнтра сацыяльнай рэабілітацыі дзяцей і інвалідаў «Расток» будзе ўжо не першы раз арганізаваны палатачны лагер «Патрыёт» ваенна-патрыятычнай накіраванасці для падлеткаў, якім неабходна сацыяльна-педагагічная ўвага. Знаходжанне ў ім цалкам фінансуецца з бюджэту. Вялікая ўвага будзе ўдзелена дзецям, якія маюць патрэбу ў падтрымцы дзяржавы. За бюджэтныя сродкі плануецца аздаравіць каля трох тысяч дзяцей-сірот, тых, якія знаходзяцца пад апекай, і дзяцей-інвалідаў.

Для тых, хто плануе зарабіць летам свае першыя грошы, у сталіцы будуць дзейнічаць лагеры працы і адпачынку. Усяго прадугледжана 1300 месцаў, запісацца змогуць падлеткі ад 14 да 18 гадоў. Асноўны тып работ — некваліфікаваная праца: уборка, праполка, фасоўка тавару, добраўпарадкаванне тэрыторыі і гэтак далей.

Валерый Нафрановіч падкрэсліў, што прыёмка летніх лагераў будзе завершана да 25 мая. Дарэчы, нягледзячы на тое, што пачатак сезона імкліва набліжаецца, яшчэ можна паспець адправіць дзіця на аздараўленне нават на першую змену: усе «гарачыя» пуцёўкі можна знайсці на сайце Мінгарвыканкама.

Дар'я КАСКО.

КАРАНІ і КРОНЫ

Сумесны выпуск газеты «Звязда» і Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя

№ 3 (31)

■ Размова па сутнасці

ВЕДЫ, ЗАКОН І ЭКАЛОГІЯ

Мінск стаў пляцоўкай для зацікаўленага абмеркавання прыродаахоўных пытанняў

Сёння большасць экалагічных праблем вырашаецца сумеснымі намаганнямі розных краін, спецыялістамі ў розных сферах. Сусветная супольнасць прыйшла да такой практыкі, паколькі сёння відавочна, што сіламі толькі асобна ўзятай дзяржавы глабальныя пытанні вырашыць немагчыма. Менавіта з мэтай адукацыі, абмену вопытам, стварэння і прасоўвання міжнародных праграм у Мінску адбылася міжнародная навуковая канферэнцыя «Сахараўскія чытанні 2018 года: экалагічныя праблемы XXI стагоддзя», у якой прынялі ўдзел больш за 500 прадстаўнікоў з Арменіі, Беларусі, Германіі, Грузіі, Казахстана, Малдовы, Польшчы, Расіі, Сербіі, Таджыкістана, Турцыі, Узбекістана, Украіны.

Міжнародная канферэнцыя прайшла ў Мінску пры падтрымцы Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, Міністэрства адукацыі, Міністэрства аховы здароўя, Дэпартамента па ліквідацыі наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС, Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, Грамадскага савета Базавай арганізацыі па экалагічнай адукацыі краін СНД, Беларускага рэспубліканскага фонду фундаментальных даследаванняў, Рэспубліканскага інстытута прафесійнай адукацыі.

— Міжнароднае супрацоўніцтва спрыяе ўкараненню прынцыпаў устойлівага развіцця, — заявіў **намеснік міністра прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Андрэй ХМЕЛЬ** падчас адкрыцця канферэнцыі. — Мы разумеем, што ўкараненне прынцыпаў устойлівага развіцця, прасоўванне экалагічных інавацый, гарантаванне экалагічнай бяспекі немагчымыя без цеснага міжнароднага супрацоўніцтва, прыцягнення замежных інвестараў. Таму мы актыўна выкарыстоўваем платформу міжнароднага ўзаемадзеяння для вырашэння прыродаахоўных задач, павышэння даступнасці экалагічных тэхналогій.

Ён падкрэсліў, што толькі экалагічна падрыхтаванае грамадства можа забяспечыць устойлівае развіццё дзяржавы, таму фарміраванне сістэмы бесперапыннай экалагічнай адукацыі, яе заканадаўчае ўдасканаленне, падрыхтоўка кадраў у галіне экалогіі з'яўляюцца напрамкамі дзейнасці Мінпрыроды ва ўзаемадзеянні з іншымі дзяржаўнымі структурамі і грамадскімі аб'яднаннямі.

— Падзеі, якія адбываюцца ў свеце, сацыяльна-эканамічныя працэсы і звязаныя з імі новыя рызыкі і выклікі, у тым ліку экалагічнага характару, прымушаюць нас шукаць найбольш эфектыўныя шляхі рэалізацыі экалагічнай палітыкі дзяржавы. Наглядным прыкладам такога новага падыходу да ўздзеяння на навакольнае асяроддзе стала ўкараненне прынцыпаў зялёнай эканомікі, якія забяспечваюць устойлівае развіццё, заснаванае на падтрыманні балансу эканамічнага росту, павышэнне якасці жыцця і захаванне прыроднага асяроддзя. У нашай краіне назапашаны немалы вопыт у гэтай сферы. Мы актыўна рэалізуем шэраг дзяржаўных і галіновых праграм экалагічнай накіраванасці, — адзначыў намеснік міністра.

Вадзім БОГУШ, на момант правядзення мерапрыемства **першы намеснік міністра адукацыі,** адзначыў: «Важнасць праблемы экалагічнай бяспекі

бясспрэчная, сведчаннем чаго з'яўляюцца шматлікія кангрэсы, пратаколы, пагадненні ў галіне аховы навакольнага асяроддзя і рацыянальнага выкарыстання прыродных рэсурсаў. Канферэнцыя ў Мінску дазваляе спецыялістам розных краін абмяняцца вопытам у вырашэнні задач экалагічнай бяспекі, пазначыць актуальныя «болевыя» пункты ў галіне аховы навакольнага асяроддзя, вызначыць прыярытэты для канцэнтрацыі намаганняў з мэтай прадухілення негатыўнага антрапагеннага ўздзеяння на навакольнае асяроддзе і здароўе чалавека. Канферэнцыя за апошнія гады стала міжнародным форумам з шырокім прадстаўніцтвам, разнапланавай тэматыкай, якая праводзіцца ў галіне экалогіі і геаграфіі краін-удзельніц».

Падчас канферэнцыі былі праведзены пасяджэнні Грамадскага савета Базавай арганізацыі дзяржаў — удзельніц СНД па экалагічнай адукацыі, а таксама шэрагу секцый і круглых сталоў. У прыватнасці, у Палаце прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу прайшоў круглы стол «Экалагічнае заканадаўства і фарміраванне светапогляду чалавека ў інтарэсах устойлівага развіцця».

Таццяна КАНАНЧУК, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па пытаннях экалогіі, прыродакарыстання і чарнобыльскай катастрофы, заявіла:

— Сёння любы законапраект (эканамічнай, сацыяльнай, экалагічнай накіраванасці) перш за ўсё арыентаваны на ўстойлівае развіццё. У цяперашні момант у нашай камісіі разглядаецца некалькі законапраектаў: аб асабліваахаваных прыродных тэрыторыях, аб унясенні змяненняў у Лясны кодэкс, аб радыяцыйнай бяспецы. У рамках правядзення круглага стала прыярытэт абмеркавання быў аддадзены радыяцыйнай бяспецы, таму што там прысутнічалі эксперты з Аб'яднанага інстытута ядзерных даследаванняў (РФ), з Інстытута радыяцыйнай бяспекі і экалогіі (Казахстан), наш дэпартамент па ядзернай і радыяцыйнай бяспецы, дэпартамент па ліквідацыі наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС. Важны і міжнародны вопыт, таму што асноўныя палажэнні ў гэтым законапраекце — гэта абнаўленне прынцыпаў, асноў радыяцыйнай бяспекі з улікам міжнародных патрабаванняў, у тым ліку і патрабаванняў МАГАТЭ. Усе абнаўленні, якія прымаюцца ў новы законапраект, пачынаючы з тэрміналогіі (гэта датычыцца крыніц іанізавальнага выпраменьвання), прынцыпы, падыходы будуць разглядацца з улікам міжнародных патрабаванняў. Пытанні радыяцыйнай бяспекі павінны быць разгледжаны комплексна (экспертыза крыніц іанізавальнага выпраменьвання, якія яшчэ не ўведзены ў эксплуатацыю). Мы плануем поўнае абнаўленне законапраекта. Дакумент рыхтуецца да разгляду ў першым чытанні.

Вольга ПРАЛЮК

■ Ёсць пытанне

Дзікія жывёлы заходзяць у горад

Што іх цягне да людзей?

Фота Георгія ГУЛЕЎСКАГА.

Нядаўна ў Мінску адбыўся нетрывіяльны выпадак: лось зайшоў на тэрыторыю дзіцячага садка № 79 па вуліцы Галадзеда. Інфармацыю пра здарэнне далі супрацоўнікі Мінскага ГУ МНС, і навіна выклікала неадназначныя меркаванні ў грамадстве. Да месца знаходжання дзікай жывёлы хутка прыбылі супрацоўнікі розных ведамстваў і арганізацый, увялі ёй транквілізатар і аператыўна пагрузілі ў транспарт, але да месца, дзе сахатаму планавалася аказаць дапамогу («Фаўна горада»), лася не давезлі — жывёла загінула.

Дырэктар ГП «Фаўна горада» Тамара Царыкоўская сцвярджае, што смерць лася адбылася ад шматлікіх траўмаў, нанесеных жывёле, як мяркуецца, аўтамабілем. У яго былі траўмаваныя галава, пярэднія капыты, тулава. Паколькі лось важыў каля 350 кілаграмаў, можна з упэўненасцю сказаць, што гэта была маладая асобіна. Пасля таго як жывёла трапіла пад машыну, яна ў шокавым стане паспрабавала схавацца ў зацішным і зялёным месцы, такім і аказаўся ўчастак дзіцячага садка. Па словах загадчыцы ясляў-сада № 79 Наталлі Гунько, лось пераскочыў цераз агароджу, забіўся ў самы далёкі кут і ціха там ляжаў: яго нават не адразу заўважылі.

Што ж прымусіла дзікую траваедную жывёлу пакінуць лес і накіравацца проста да небяспекі? **Рыгор ЯНУТА, кандыдат біялагічных навук ДНВА «НПЦ НАН Беларусі па біярэсурсах», старшы навуковы супрацоўнік лабараторыі папуляцыйнай экалогіі наземных пазваночных і кіравання біярэсурсамі,** кажа, што вясной у маладняку пачынаецца перыяд самастойнага жыцця, яны сыходзяць ад маці і застаюцца зусім адны. Жывёлы дэзарыентаваныя і могуць сысці даволі далёка ад месца свайго пражывання:

— Як правіла, у такія складаныя і небяспечныя сітуацыі трапляюць маладыя жывёлы і жывёлы-падлеткі, якіх адганяюць маці ў вяснова-летні перыяд. Асобіны другога года жыцця адыходзяць ад самкі, калі ёй пара мець новае маладое патомства. Маладыя жывёлы знаходзяцца ў лёгкім здзіўленні, не ведаюць, што рабіць. Інстынкт самазахавання ў іх не моцна развіты, а падтрымка дарослага ўжо адсутнічае, таму яны імкнуцца заняць бяспечныя, на іх думку, тэрыторыі. Варта звярнуць увагу на той факт, што праз Мінск ляжыць даволі вялікая колькасць міграцыйных шляхоў, жывёле нескладана зайсці ў горад. Як правіла, звяры выбіраюць перыферыю населенага пункта ў якасці сваёй новай тэрыторыі, прыходзяць туды ўночы, але з надыходам светлага часу сутак і пачаткам інтэнсіўнага руху на дарогах, з'яўленнем людзей на вуліцах яны спрабуюць забіцца ў якое-небудзь зацішнае месца (скверы, лесапаркавыя комплексы ці той жа дзіцячы сад у дварах).

— Як часта адбываюцца падобныя выпадкі?

— Такія здарэнні даволі рэдкія ў сталіцы, не часцей за адзін раз на 2-3 гады. Да гэтага выпадку падобны інцыдэнт быў толькі ў 2015 годзе: лось зайшоў у парк Чалюскінцаў і нейкі час там знаходзіўся, затым яго проста злавілі і адвезлі ў лес.

— Што трэба рабіць пры сустрэчы з дзікай жывёлай у горадзе?

— Трэба памятаць, што любая жывёла (траваедная або драпежная) можа праяўляць прыкметы агрэсіі, але, як правіла, маладыя жывёлы спрабуюць схавацца, знайсці зацішны куток. Пры сустрэчы з любой жывёлай рэкамендацыя такая: не падыходзіць да яе нават з улікам таго, што яна траваедная. Той жа лось уяўляе вялікую небяспеку для чалавека, паколькі мае значную масу цела (да 400—500, а ў дарослых асобін яна можа дасягаць і да 700 кілаграмаў) і з лёгкасцю можа прычыніць вам шкоду. Лепш за ўсё паведаміць у кампетэнтныя структуры, у арганізацыю «Фаўна горада» альбо ў санэпідстанцыю. Адзначу, што такія нетыповыя паводзіны часцей назіраюцца ў драпежнікаў з прыкметамі розных захворванняў, часцей шаленства (лісіца, янотападобны сабака, рысь). Капытныя не хварэюць на падобныя заразныя захворванні, але могуць быць паслабленыя ад іншай хваробы альбо ад паразітаў, таму могуць уяўляць не толькі фізічную пагрозу, але і пагрозу ў якасці пераносчыка небяспечнага захворвання.

Асноўных рэкамендацый усяго дзве: трымацца воддаль на адлегласці 200—300 метраў і аператыўна паведаміць у адпаведныя службы. Неабходна як мага хутчэй злавіць жывёлу і выпусціць у лес, каб ёй не ствараць дыскамфорту, таму што ў стане стрэсу жывёла можа нанесці шкоду як сабе, так і людзям.

Застаецца толькі звярнуцца да кіроўцаў розных транспартных сродкаў і папярэдзіць, што ў гэты перыяд трэба быць вельмі ўважлівымі падчас паездак па трасах уздоўж буйных лясных масіваў. Маладыя жывёлы могуць выходзіць на дарогу, і наступствы ад такой сустрэчы прадказаць цяжка.

Вольга ПРАЛЮК

■ Рэпартаж

Птушкі, ровар і прырода...

Як на тры гадзіны стаць велабёрдарам

Зусім нядаўна ў Мінску з'явілася ўнікальнае для Беларусі месца — «Горад птушак». Зараз там праходзіць шмат цікавых экскурсій пад кіраўніцтвам установы «Цэнтр экалагічнага выхавання і развіцця». Разам з імі мы адправіліся слухаць салаўёў, шукаць гнёзды рэмезаў і вучыцца распазнаваць птушак не толькі вонкава, але і па галасах. І ўсё гэта на роварах!

Руслан ШАЙКІН праводзіць інструктаж і расказвае, чым унікальны «Горад птушак».

Цяжка ўявіць, што каля Лошыцкага парку — акультуранага месца са скошанымі газонамі і падстрыжанымі дрэвамі — ёсць амаль некрануты чалавекам куточак дзікай прыроды — Сярэбраны лог. Менавіта тут і быў пабудаваны невялічкі птушыны гарадок (яго працягласць — каля 1,5 км), у якім можна сустрэць сотні розных відаў крылатых.

— Гэта месца ідэальна падыходзіць для экалагічнай адукацыі, бо мы можам назіраць за птушкамі, не перашкаджаючы ім. Тут з аднаго боку балота, а з другога — альховы гушчар, што не дае чалавеку ўклініцца ў жыццё птушак, як гэта адбылося з тым жа Лошыцкім паркам, — расказвае перад экскурсіяй **дырэктар Цэнтра экалагічнага выхавання і развіцця Руслан ШАЙКІН**.

Пакуль эксперт уводзіць нас у курс справы, каманда беларускіх велабёрдараў ужо збіраецца ў поўным складзе і з нецярпеннем чакае пачатку вандроўкі. Усяго нас дзесяць — аматараў птушак і роварaў. Аднак пачынаць экскурсію не спяшаюцца, трэба ж перад гэтым навучыцца карыстацца бінокламі, што, скажу я вам, не самая простая задача.

Пасля пяціхвілінnай трэніроўкі пад'язджаем да стартавага пункта нашай вандроўкі, дзе перад намі адчыняюцца дзверы ў сапраўдны птушыны горад. Каб не дахі шматпавярховак, якія віднеюцца з-пад дрэваў, цяжка было б паверыць, што гэта ўсё яшчэ Мінск. Тут няма асфальтаваных дарожак, прыгожых газонаў, лавак і іншых даброт цывілізацыі.

«Быццам у вёсцы», — выказвае агульнае ўражанне адзін з велабёрдараў.

Пра тое, што жыццё тут кіпіць, нам спявае салавей і крычаць вароны і гракі.

— Птушкі проста так не крычаць, значыць, дзесьці ястраб паблізу, — заўважае Руслан Шайкін, а мы ўсе прыслухоўваемся. — Вось чуеце: «фік-фік» — гэта салавей хвалюецца. І варонысамцы кружаць нездарма, яны падаюць сігнал сваім самкам — сядзець і не высоўвацца.

Праз некалькі хвілін мы знаёмімся яшчэ з адным жыхаром гарадка, а дакладней з яго гняздом. Аказваецца, гэта хатка рэмеза — птушкі, якая раней была занесена ў Чырвоную кнігу, а цяпер знаходзіцца ў прафілактычным спісе.

— Рэмезаў называюць ткачамі, бо яны будуюць вельмі мяккія і трывалыя гнёзды з рагозу. Не пужайцеся, што яны так хістаюцца, гэта мае практычную мэту — ніякі драпежнік туды не трапіць, — расказвае **Наталля АЗОЎСКАЯ, каардынатар Клуба беларускіх велабёрдараў,** пакуль мы спрабуем разгледзець у бінокль гняздо. — Адна птушка робіць некалькі такіх гнёздаў за год, мабыць на выбар, але выкарыстоўвае толькі адно і толькі адзін раз. Таму, магчыма, гэта хатка ўжо і нежылая.

Рухаемся далей. Менш чым за хвіліну пад'язджаем да другога інфармацыйнага стэнда. Дарэчы, такіх стэндаў у гарадку сем. На кожным з іх — цікавыя звесткі пра птушак, якія жывуць менавіта ў гэтых мясцінах.

— Тут вы можаце ўбачыць бакаса. Хто з вас ведае англійскую мову? — нечакана пытаецца Руслан Шайкін. — Па-англійску назва гэтай птушкі гучыць як «снайп», гэта значыць «выстрал». Пры ўзлёце яна вельмі хутка разганяецца, так што трапіць у яе амаль немагчыма, адсюль і чалавека, які метка страляе, называюць снайперам.

Амаль за тры гадзіны экскурсіі мы пачулі, убачылі альбо і пачулі, і ўбачылі каля 20 розных птушак. Сярод іх былі берасцянка, пячураўка-цянькоўка, пячураўка-будаўнічок, пячураўка-трашчотка, валасянка чорнагаловая, белая сітаўка і іншыя.

— Я ніколі раней не займалася бёрдвотчынгам, а велабёрдвотчынг для мяне зусім новая з'ява, — падзялілася ўражаннямі **адна з велабёрдараў-пачаткоўцаў Ганна.** — Я заўсёды любіла птушак, аднак мне вельмі цяжка запомніць іх назвы. Пасля экскурсіі стала значна прасцей. Вельмі прыемна, што ў Мінску яшчэ засталіся такія прыгожыя і некранутыя мясціны.

Далучайцеся да беларускіх велабёрдараў!

Кацярына ЦІТОВА

Другі пункт нашага маршруту — птушкі, якія жывуць на балоце.

■ Цікавы досвед

«У НАС УВОГУЛЕ НЯМА СМЕТНІЦЫ»

Як амерыканская сям'я з чатырох чалавек жыве без адходаў

Беа Джонсан — знакамітая актывістка-zero waste з Каліфорніі. За год яе сям'я з чатырох чалавек і сабакі ўтварае ўсяго адзін маленькі слоік адходаў. Яна прыехала ў Мінск па запрашэнні Цэнтра экалагічных рашэнняў, каб расказаць ахвотным, як у яе атрымліваецца жыць без смецця і эканоміць на гэтым не толькі грошы, але і час.

Кажам «не» непатрэбнаму

Безадходны шлях Беа Джонсан пачаўся з пераезду ў 2006 годзе. Тады яна заўважыла, што 80 % рэчаў доўгі час стаялі ў кладоўцы і так ні разу і не спатрэбіліся! Гэта навяло на думку пазбавіць сваё жыццё ад лішняга і пачаць займацца сапраўды важным — удзяляць больш увагі сям'і і сябрам, вандраваць і развівацца.

Метадам спроб і памылак Беа Джонсан выпрацавала пяць правілаў, якія дапамагаюць ёй камфортна жыць і не ўтвараць смецця. І першае з іх — гаварыць «не» непатрэбнаму.

— Скажыце «не» прадуктам у пластыкавай упакоўцы, аднаразовым рэчам, напрыклад трубачкам для напояў, пакетам, бясплатным рэчам, промаматэрыялам, папяровaму спаму (паштоўкам, флаерам і інш.). Як толькі вы нешта з гэтага бераце, адразу ж падтрымліваеце вытворчасць новага смецця. Узятая на канферэнцыі бясплатная ручка — наш спосаб сказаць «Бурыце новыя свідравіны, качайце нафту, вырабляйце новы пластык», — падкрэсліла Беа Джонсан. — Спатрэбіўся час, але мы ўсё ж дабіліся, каб нам у паштовую скрынку не кідалі ніякіх лістовак.

Скарачаем спажыванне

Аднак не ўсё адразу складвалася гладка. Па словах актывісткі, яна некалькі разоў «перагібала палку». Так, напрыклад, вырашыўшы не купляць шампунь, Беа Джонсан шэсць месяцаў выкарыстоўвала соду і воцат.

— Скажам шчыра, я не стала прывабнай прыгажуняй. А мой муж аднойчы сказаў мне: «Беа, чаму ад цябе заўсёды пахне вінегрэтам? Я так стаміўся». Тады эксперымент праваліўся, бо для мяне важна, каб прынцыпы zero waste не перашкаджалі асабістаму жыццю, — падзялілася актывістка.

Яшчэ адзін прыклад, які не закончыўся поспехам, — гэта спроба замяніць туалетную паперу на... мох!

— Я прынесла з лесу цэлы кошык імху — на наступны дзень ён ператварыўся ў грубую шчотку, якой карыстацца мы, вядома, не сталі. Таму ад туалетнай паперы мы не адмовіліся, але купляем яе, як і ўсё астатняе, без упакоўкі, — падкрэсліла Беа Джонсан. — Я гэта расказваю для таго, каб вы зразумелі, што некаторыя парады не працуюць, трэба не ўпадаць у крайнасці, а шукаць залатую сярэдзіну.

І сям'я актывісткі яе знайшла. Так, усе яны адмовіліся ад непатрэбнага адзення і пакінулі самае неабходнае. У Беа Джонсан, напрыклад, толькі дзве сукенкі, дзве спадніцы, дзве пары штаноў, адны штаны для ёгі і восем топаў. Аднак, па яе словах, гэтыя рэчы — шматфункцыянальныя і з іх жанчына можа скласці ажно 50 розных камплектаў. Касметыку яна робіць сама з прыродных матэрыялаў, купляе толькі тональны крэм.

— Калі ў мяне менш вопраткі, чым у вас, гэта не значыць, што ў мяне стала менш шанцаў выглядаць стыльна. Аднак усё маё адзенне ўмесціцца ў невялікі чамадан. Гэта вельмі зручна, бо не трэба губляць час на зборы, — падкрэсліла Беа.

Прынцыпаў мінімалізму жанчына прытрымліваецца і на кухні. З першага погляду падаецца, што дом Беа нібыта пусты, але на самай справе там проста няма нічога лішняга.

— Рэклама з усіх бакоў кажа, што для ракавіны нам неабходны адны мыйныя сродкі, для пліты — другія, а для вокнаў — трэція. Паверце, воцату з вадой дастаткова. Дадаткова мы купляем толькі мыла без упакоўкі. Ім мыем і рукі, і падлогу, і нашага сабаку Зізу, — расказала актывістка. — Таксама зразумела, што нам не трэба шмат посуду. З вялікай колькасці кухонных аксесуараў я пакінула толькі пяць. Навошта мне 10 аднолькавых лыжак, калі ў мяне і рук столькі няма?

Выкарыстоўваем паўторна

Усе аднаразовыя рэчы сям'я Беа Джонсан замяніла на шматразовыя. У іх няма нічога з пластыку. Па закупкі яны ходзяць толькі са сваёй тарай у спецыяльныя аптовыя крамы. І менавіта ланч-боксы носяць у тканіне. Па словах жанчыны, ніхто з іх не смяецца. Яны жартуюць, што дыета ў іх такая — zero waste.

Новае адзенне сям'я Беа купляе вельмі рэдка, а калі нешта патрэбна, то ідуць у сэканд-хэнд. Туды ж аддаюць і свае старыя рэчы.

Перапрацоўваем і кампастуем

Цікава, але Беа Джонсан заклікае перапрацоўваць не больш, а менш. Бо ў ідэале адходаў не павінна ўтварацца ўвогуле. Канцэпцыя zero waste якраз пра гэта.

— У нас няма сметніцы, а кантэйнер для перапрацоўкі меншы за чыхуахуа. Нам проста амаль няма чаго выкідваць. Тая ж сітуацыя і з кампостам. Улады нам дапамагаюць з гэтым, але мы ўсё роўна імкнёмся і арганікі ўтвараць па мінімуме. Напрыклад, не чысцім агародніну і садавіну. Вітамінаў у скурцы шмат, а смецця ўтвараецца менш, — падкрэсліла Беа Джонсан.

Кацярына ЦІТОВА.
Фота з асабістага архіва Беа Джонсан

■ Вы нам пісалі

«Што мне Вена, Мадрыд, што мне Лондан туманны,

Больш за ўсё я бацькоўскаму краю адданы...»

Каму належаць гэтыя радкі, чытачам «Звязды» нагадваць, мусіць, не трэба: ну вядома ж, Вінцэнту Дуніну-Марцінкевічу.
Пра любоў да Бацькаўшчыны, сваёй роднай зямлі хораша пісалі і іншыя творцы. У прыватнасці, жыццёвым крэда для многіх суайчыннікаў стала крылатае «Як жыць — дык жыць для Беларусі, а без яе — зусім не жыць» Ларысы Геніюш, на слыху пастаянна тыя ж «Слуцкія ткачыхі», «Мой родны кут...», «Я не ганю землі чужыя...» А ўзяць знакаміты паланэз Агінскага...

Фалькларыст Мікола КОТАЎ на сваёй Бацькаўшчыне.

Тэме Радзімы прысвячаюць свае лісты і многія з чытачоў газеты.

«Днямі наведаў вёску майго хроснага бацькі, маёй бабулі, — піша **спадар Мікола Котаў з Мінска,** — *вёску, дзе маленькім я поўзаў па сцежцы, а крыху падросшы, разам з іншымі хлопцамі бегаў па вуліцы, гуляў у хованкі, купаўся ў блізкай сажалцы. І вада ў ёй была цёплая-цёплая...*

Хросны бацька Іван расказваў, што некалі на паверхні гэтай сажалкі з'явіліся незразумелыя чорныя плямы, а потым і агеньчыкі, бо тыя плямы нехта падпаліў... Тады, каб убачыць гэтае дзіва, з усёй вёскі збягаліся людзі, крычалі адно аднаму: «Глядзіце, вада гарыць!.. Вада гарыць!». З таго часу Гарывадай сталі называць вёску, ад якой уласна і пачалася гісторыя беларускай нафты...

Цяпер той сажалкі ўжо няма, — паведамляе спадар Мікалай. — *Няма і бабулінай хаты. Апусцела вёска, хоць тут пабудавана новая ферма і на лузе пасуцца каровы.*

Каля адной з хацінак я ўбачыў бабульку. Падышоў да яе, павітаўся, прысеў на лаўку. Мы пазнаёміліся. Як аказалася, Настассі Іванаўне Мароз дзевяноста адзін год, яна памятае маю радню і тое, як знайшлі потым нафту, як запалілі вялікі факел на вышцы...»

Наведаў спадар Мікола і горад Рэчыцу, дзе некалі жыў з матуляй Праскоўяй Якаўлеўнай. А вось бацька яго, Конан Фёдаравіч, сына так і не ўбачыў, бо нарадзіўся той у снежні 1941-га. І толькі дзякуючы кіраўніку ветэранскай арганізацыі г. п. Уваравічы, што на Буда-Кашалёўшчыне, спадарыні Любові Родавай, амаль праз сем дзесяцігоддзяў даведаўся пра места гібелі бацькі — схіліў галаву перад помнікам. З тае пары, як піша, дарагім яму стаў і горад Баранавічы.

А Тураў, як і Рэчыца, дарагім быў даўно, бо там, на зямлі свяціцеля Кірылы Тураўскага, спадар Котаў палюбіў беларускія традыцыі, народныя абрады, сустрэў нямала дарагіх яму палешукоў. І сярод іх — фермера Міхаіла Рыгоравіча Шруба, які дапамагае фальклорным гуртам, самадзейнай дзіцячай творчасці...

«А калі наогул, — падсумоўвае спадар Мікалай, — *то ў кожнага чалавека, які трохі пажыў на гэтай зямлі, ёсць, як мне здаецца, не проста малая радзіма, якую трэба ўсім сэрцам берагчы, ёсць Бацькаўшчына».*

«У кожнага яна свая — у горадзе, у невялікім мястэчку, у вёсцы, на хутары, аднак, незалежна ад гэтага, аднолькава дарагая», — чытаем у лісце **з Лагойшчыны ад спадарыні Лідзіі Лук'янавай.**

На яе думку, многія вяскоўцы пераехалі ў гарады, маюць добрую працу, сем'і, кватэры з выгодамі, але ж, як бы ў іх добра не жылося, пры першай магчымасці рвуцца праведаць бацькоў ды родзічаў (і жывых, і тых, хто ўжо на пагосце), прайсціся па вёсцы, па школе.

У ёй, відаць, як нідзе, адчуваеш сувязь з мінулым. Ідзеш па калідоры і забываеш, што ты — сталы чалавек. Здаецца, вось зараз убачыш некага з настаўнікаў, аднакласнікаў ці проста знаёмых з краіны дзяцінства.

«Я памятаю, як мы перасяляліся ў новую школу. Гэта ж падумаць: нейкіх дзесяць гадоў па вайне, а ў дзяржавы ўжо знайшліся сродкі на прыгожы двухпавярховы будынак!.. Мне здаецца, нас правільна там выхоўвалі, — піша спадарыня Лук'янава, — *вучылі жыць і працаваць на карысць Радзімы. Кожную восень, напрыклад, мы, школьнікі, дапамагалі сваёй гаспадарцы ўбіраць ураджай морквы, капусты, буракоў. Не паверыце: на поле ішлі з песнямі. Я ні разу ў жыцці не чула, каб нехта пытаўся, колькі нам будуць плаціць? Не спадзяваліся мы і на гарачыя абеды, хоць, шчыра кажучы, есці хацелася. Згрызеш тады нейкую моркву ці бручку — і здаволішся. А калі да гэтага і настаўнік пахваліць, дык быццам пяцёрку атрымаў!..*

А якія ў нас былі святы! Рыхтаваліся да іх усе класы, спаборнічалі, хто лепей выступіць перад вёскай, перад кіраўніцтвам саўгаса. Дырэктар Цімох Ягоравіч Смірноў (былы франтавік) абавязкова прыходзіў, і такім чынам атрымлівалася, што нас выхоўвалі не толькі бацькі, не толькі настаўнікі, а ўвогуле дарослыя, само вясковае жыццё. Усёй школай восенню або вясной мы саджалі кветкі, кусты, дрэвы (два скверы ў цэнтры вёскі), прыбіралі тэрыторыю — упрыгожвалі сваю зямлю.

Аднаўляліся тады вёскі, будаваліся шматкватэрныя дамы (праўда, накшталт баракаў, але ж добрыя), дзіцячыя садкі, бальніцы, клубы, лазні, магазіны.

Цяпер многае па-іншаму, — лічыць спадарыня Лук'янава. — *З'явіліся арандатары, прадпрымальнікі, асобныя — нават «раскруціліся», як той казаў, аднак думкі ў іх усё роўна пра грошы, а не пра людзей, якія жывуць на гэтай зямлі. А мне здаецца, калі ты ўжо такі багаты, дык хоць нешта зрабі: тую ж лазню збудуй...»*

Згодна з адной версіяй, слова «багаты» ўтварылася ад слова «бог»: многа ў чалавеку бога — ён багаты, мала — тады хай чакае бед (бедны).

Паводле прыказкі, першы другому не спагадае: багаты не ведае, чым бедны абедае.

Гэта і так, і не, бо, згадзіцеся, нямала ёсць прыкладаў, калі ўраджэнцы канкрэтных мясцін на Бацькаўшчыне будавалі храмы, помнікі землякам, дарогі, адкрывалі крамы і музеі, матэрыяльна дапамагалі школе...

Былы малалетні вязень фашызму **спадар Уладзімір Жогла з Мазыра** таксама хацеў дапамагчы ёй, але па-іншаму. Даслоўна: *«...Галоўная мэта Года малой радзімы — навесці парадак, зрабіць Беларусь узорна-паказальнай і з годнасцю падысці да міжнародных спартыўных спаборніцтваў, да 25-годдзя новай Канстытуцыі. Гэта — вялікае свята,* — лічыць Уладзімір Мікалаевіч. — *У нашым календары іх наогул шмат: адзначаем цэлымі пасяленнямі. І машын шмат, але сёння гэта ўжо не паказчык дастатку, а часта наадварот — сродак для заробкаў. А колькі тавараў у крамах, колькі магчымасцяў для адпачынку... Вось і атрымліваецца, што многія ўзахлёб расказваюць пра Егіпет, замест таго каб пагаварыць пра сваё, роднае».*

«Паглядзіце на сённяшнія вёскі не ўздоўж дарог, а ў глыбінцы, — прапануе аўтар ліста. — *Жыцця там, асабліва па вечарах, амаль няма, не свецяцца вокны нават у клубах... Для прыкладу спашлюся на сваю малую радзіму — вёску Буйнавічы Лельчыцкага раёна. Не так даўно пражывала ў ёй больш за тысячу чалавек, сёння — на палову менш. Сумна ўсведамляць, што міне яшчэ з дзясятак гадоў і ў жывых не застанецца нікога, хто быў удзельнікам вайны ці хоць бы сведкам тых жудасных падзей. Становіцца крыўдна за ветэранаў, бо многае забываецца.*

Як зямляк і проста чалавек неабыякавы, я звяртаўся (нават пісьмова) да старшыні Буйнавіцкага сельвыканкама, да дырэктара школы з прапановай правесці сустрэчу выпускнікоў 1955 года (тых, хто пайшоў у першы клас у 1945-м). Мне казалі, што гэта магчыма не раней за студзень, потым — за сакавік... Ды воз ні з места: выпускнікоў 1955-га засталося не больш за дзесяць. Яны — так званыя дзеці вайны — многае бачылі, многае зведалі. Пра гэта і маглі б расказаць сённяшнім школьнікам, нагадаць пра сябе як пра свайго роду сувязнае звяно паміж франтавікамі і дзецьмі міру — нашчадкамі вялікай Перамогі. Але...

Самая страшная барацьба — гэта барацьба з сабой, і называецца яна барацьбой са злом», — піша спадар Жогла.

Працяг гэтых думак у лісце адданага падпісчыка «Звязды» **спадара Уладзіміра Голубева з Мінска.** *«Усе мы не вечныя на гэтай зямлі і таму павінны шанаваць свой родны край, мець нейкую павагу да людзей: да тых, хто сёння побач і каго ўжо няма. Шанаваць не прыгожай балбатнёй, а хай дробнымі, але ж добрымі справамі»,* — піша ён. І расказвае, як днямі ў сваім гастраноме стаяў у чарзе каля касы, як наперадзе ў яго разлічваўся за свае тавары пажылы мужчына, як касірка сказала, што яму не хапае 20 капеек і той пакупнік палез у кішэні, аднак патрэбных манет там не знайшоў.

«Іх аддаў я, — піша спадар Голубеў, — *і тут жа пачуў, як жанчына, што стаяла за намі, грэбліва прашыпела: «І адкуль толькі бяруцца гэтыя алкашы?» Я прамаўчаў, а той мужчына хацеў нешта сказаць, але нечакана заплакаў. Я дапамог яму дайсці дадому. Ён папрасіў мой нумар тэлефона, сказаў, што грошы абавязкова аддасць...*

А сёння зранку пазваніла нейкая незнаёмая жанчына, папрасіла падысці да яе «наконт суседа». Я апрануўся і пайшоў да пад'езда, дзе жыў той чалавек. «Няма ўжо вашага знаёмца, пахавалі ўчора, — сказала яго суседка. — *У шпіталі памёр, прасіў перадаць вам вось гэтыя грошы (яна працягнула мне металічны рубель). Васіль Сямёнавіч сказаў: няхай ён будзе як медаль — за вашу дабрыню.*

Вось такое яно — жыццё».

...І такія лісты пра яго — ну, вядома ж, «выбраныя», агляд якіх і завяршыць хацелася б як пачалі, а менавіта выбраным — з класікі:

«Мы — тройчы дзеці
ў вечным крузе,
Мы — дзеці роднае
сям'і,
І — дзеці Маці-Беларусі,
І — дзеці Матухны-Зямлі.
Трайны ён, круг,
ды недзялімы:
Бо сёння —
як ні паглядзім, —
А лёс Дзяцей
і лёс Радзімы,
І лёс Планеты —
лёс адзін».

Лепш за Ніла Гілевіча, дай бог не апошняга з народных паэтаў Беларусі, відаць, не скажаш?

Валянціна ДОЎНАР

■

■ І жартам і ўсур'ёз

ЖЫВЫМ — ЖЫВОЕ

«Старое дрэва доўга скрыпіць» — гавораць пра тых, хто, дажыўшы да сталага веку, увесь час заводзіць гаворку пра смерць. Вось і Міхайлаўна ці не штодня «памірае».

— Пара мне, пара, — кажа дачцэ. — Нічога не зробіш — знасіўся арганізм.

— Ну што ты, мамачка, жыві яшчэ, — просіць Таццяна, бо ведае, як шмат, застаўшыся ўдавой, тая гаравала, як шмат працавала, колькі дапамагала і дзецям, і ўнукам...

Але ж цяпер, у старасці, ёй грэх скардзіцца: усе як могуць, клапоцяцца пра яе, шкадуюць... А ў адказ — «адвечная песня».

— Ну вось, дачушка, схадзіла на могілкі, — чарговы раз «зацягнула» матуля, — «пагаварыла» там з вашым бацечкам ды пасля і развіталася. Так што смела магу паміраць.

— Пачакай, мама, — гэтым разам перапыніла яе дачка. — А чаму ж развіталася? Калі ўжо сабралася на той свет, значыць, наадварот, — трэба спатканне прызначаць. Ну, гэтак жа?..

Матулі і мову адняло: не чакала такога адказу, спадзявалася, што «лішні» раз пашкадуюць, а тут...

Дні са два пражыла ў маўклівым роздуме. І пасля яго старую «катрынку» больш не заводзіла. Ды што там — змяніла «рэпертуар».

— Што гэта я паміраць надумала? — ці то ў сябе самой, ці то ў суседак пытае цяпер жанчына. — У мяне ж адзін толькі праўнучак. А трэба і другога, і трэцяга дачакацца, на вяселлі ў большага тупнуць, калі Бог дасць...

Суседкі згодна ківаюць, а пасля між сабой хваляць Таццяну — за тое, што знайшла патрэбныя словы, каб маці перастала гаварыць дурное. Чалавек — пакуль ён жыве — і думаць павінен пра жывое.

Ірына МАТУСЕВІЧ,

Дзяржынскі раён

■

Информационное сообщение о проведении аукциона по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов в дер. Домашаны, дер. Липники, дер. Новое Житье, дер. Вишня, дер. Мостище Озерицко-Слободского сельсовета Смолевичского района Минской области

1	Форма проведения аукциона	Открытый
2	Дата, время и место проведения аукциона	27 июня 2018 года, в 11.00, аг. Слобода, ул. Красногвардейская, 27, Озерицко-Слободской сельисполком, зал заседаний
3	Продавец и его адрес	Озерицко-Слободской сельисполком, аг. Слобода, ул. Красногвардейская, 27
4	Земельный участок, его кадастровый номер и адрес	Лот № 1 – площадь 0,1500 га № 624883003601000332, д. Домашаны Лот № 2 – площадь 0,1361 га № 624883001801000038, д. Липники Лот № 3 – площадь 0,1395 га № 624883007601000059, д. Новое Житье Лот № 4 – площадь 0,1499 га № 624883001801000040, д. Вишня Лот № 5 – площадь 0,1494 га № 624882003601000203, д. Мостище
5	Условия продажи	Без изменения целевого назначения
6	Целевое назначение земельного участка	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (10904 земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома)
7	Начальная (стартовая) цена продажи	Лот № 1 – 20000 рублей Лот № 4 – 10000 рублей Лот № 2 – 20000 рублей Лот № 5 – 15000 рублей Лот № 3 – 10000 рублей
8	Условия аукциона	А) продажа по цене не ниже начальной. Б) участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие на территории республики. В) без права предоставления рассрочки
9	Наличие инженерной инфраструктуры	д. Домашаны – подъездные пути д. Липники – подъездные пути, электричество д. Новое Житье – подъездные пути д. Вишня – подъездные пути д. Мостище – отсутствуют
10	Ограничения в использовании	Лот 1 – водоохранная зона реки Плиса (площадь 0,1500 га), охранная зона электрических сетей напряжением до 1000 вольт (площадь 0,0018 га), на мелиорированных землях (площадь 0,1433 га). Лот 3 – водоохранная зона реки Плиса (0,1395 га)
10	Условия оплаты	За безналичный расчет в течение 10 рабочих дней после подписания протокола по результатам проведения аукциона
11	Сумма задатка и реквизиты продавца	10 % от начальной (стартовой) цены земельного участка р/с BY50AKBB36410000006146200000 БИК AKBBBY21612 в филиале 612 ОАО «АСБ Беларусбанк» ЦБУ 621 г. Смолевичи УНП 600046563 (с пометкой «задаток за земельный участок»)
12	Порядок предварит. ознак. в натуре с зем. участками	Среда в 10.00
13	Прием документов	В рабочие дни : понедельник, вторник, среда, четверг, пятница с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.
13	Окончательный срок приема документов	21 июня 2018 года в 17.00
14	Контактный телефон	8 01776- 29395, 68-030

Расходы по организации и проведению аукциона: Лот 1 – 2046,69 руб., Лот 2 – 1808,56 руб., Лот 3 – 1903,49 руб., Лот 4 – 1580,73 руб., Лот 5 – 1729,41 руб. и публикация информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона.

Примечания: для участия в аукционе в адрес продавца необходимо представить:

1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме.
2. Документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков).

Физическим лицам – документ, удостоверяющий личность (паспорт) и копию паспорта покупателя или его доверенного лица, и доверенность, заверенную нотариально (в случае если интересы покупателя представляет это лицо).

3.Счет в банке, на который перечисляется сумма возвращаемого задатка.

Утерянный страховой полис квитанция о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) в количестве 1 шт. форма 1СУ серии СВ № 2037169 в представительстве Белгосстраха по Молодечненскому району **считать недействительной.**

УНП 100122726

В суд Пинского района города Пинска Брестской области поступило заявление об объявлении умершим гражданина Кудинова Александра Викторовича, 23.09.1966 года рождения, проживавшего в г. Пинск, ул. Островского, 14, кв. 48, и в 2003 году убывшего в РФ на заработки, связь с ним утрачена в 2005 году. Просьба к гражданам и юридическим лицам, имеющим сведения о гражданине Кудинове А. В., сообщить об этом в течение двух месяцев с момента публикации в суд Пинского района и города Пинска, расположенный по адресу: 225710, Брестская область, город Пинск, ул. Пушкина, 14.

Печать ООО «Саннибэк», УНП 191623051 **считать недействительной** в связи с утерей.

ЗАСО «Промтрансинвест» предлагает принять участие в процедуре закупки № 2018-574128, размещенной на сайте http://www.icetrade.by, по «Компьютеры / оборудование > Другое».

УНП 100357923

ЧУП «ПрогрессЦентр» проводит электронные торги по продаже арестованного имущества

Автомобиль ГАЗ 32213 2007 г. вып., начальная цена – 1272 руб.
Центр верт. обрабат. с ЧПУ ГДС500-10-81, начальная цена – 222201 руб.
Прицеп МАЗ 8926 1993 г. вып., начальная цена – 2178 руб.
Автомобиль ЗИЛ 43141 1986 г. вып., начальная цена – 2232 руб.
Автомобиль ЗИЛ 431610 1989 г. вып., начальная цена – 2232 руб.
Автомобиль ЗИЛ ММЗ34502 1987 г. вып., начальная цена – 1575 руб.
Автомобиль ГАЗ-САЗ 3507 1990 г. вып., начальная цена – 2331 руб.
Автомобиль МАЗ 5551 г. вып. н/у, начальная цена – 2682 руб.
Бульдозер ДЗ-42 1991 г. вып., начальная цена – 3465 руб.

Торги состоятся 04.07.2018 г. Регистрация участников и подробная информация на сайте www.torgicentr.by, тел. +375 29 6894294.

УНП 190510178

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 431/С-15477 (назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – одноэтажное кирпичное здание магазина), общей площадью 683,7 кв. м, расположенное по адресу Кореличский р-н, г. п. Мир, ул. Красноармейская, 27

Лот № 1 расположен на земельном участке кадастровый номер 423355700001000942, площадью 0,1603 га (назначение – земельный участок для обслуживания здания магазина) по адресу Кореличский р-н, г. п. Мир, ул. Красноармейская, 27. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные в зонах охраны недвижимых материальных историко-культурных ценностей, код – 6, площадью – 0,1603 га

Начальная цена продажи – 23 956,80 руб. (двадцать три тысячи девятьсот пятьдесят шесть рублей восемьдесят копеек) с учетом НДС

Сумма задатка – 2 395 руб. (две тысячи триста девяносто пять рублей)

Продавец – Кореличский филиал Гроднооблпотребобщества, 231430, г. п. Кореличи, ул. 8 Марта, 28, тел. 8-01596-2-14-84

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 45-05-38

Условия аукциона – без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 6 июня 2018 г. в 15.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3-209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка; *физическим лицом* – паспорт (документ его заменяющий) и его копия; *юридическим лицом и ИП – резидентами Республики Беларусь* – заверенные копии учредительных документов; *юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь* – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе представителем, организатору аукциона предъявляется документ, подтверждающий полномочия представителя и документ, удостоверяющий его личность. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. Продавец имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным.

В процессе торгов начальная цена повышается в соответствии с шагом аукциона аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Срок возмещения затрат на организацию и проведение аукциона – 3 рабочих дня.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 12.04.2018 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Последний день приема заявлений – 1 июня 2018 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» http://grodnoino.by

Коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости» сообщает о внесении следующего изменения в извещение от 29 мая 2018 г. о проведении открытого аукциона с условиями № 06-У-18 на право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) **(опубликовано в газете «Звязда» 28.04.2018)**:

– в графе 7 таблицы по предмету аукциона № 1 цифры «21 279,37» заменить цифрами «21 378,87».

Телефон для справок +375 (17) 226-16-72.

УНП 190398583

Руководствуясь ст. 93, 94 Закона Республики Беларусь «Об экономической несостоятельности (банкротстве)», управляющий извещает всех заинтересованных лиц о том, что собрание кредиторов в отношении Общества с ограниченной ответственностью «Белкомтехстрой» (УНП 101210699) по защите требований кредитора – ЧТПУП «ПолиСтройХим», состоится 28.06.2018 г. в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Либкнехта, 68, каб. 801.

УНП 191876910

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

11 июня 2018 г. в 10.00 в здании райисполкома (г. Поставы, пл. Ленина, 25) Яревский сельский исполнительный комитет проводит повторный аукцион по продаже земельного участка в частную собственность для строительства и обслуживания жилого дома по адресу: Витебская область, Поставский район, деревня Задевье, ул. Озерная, д. 1 А.

Начальная цена – 5 200,00.

Сумма, подлежащая возмещению организатору аукциона, – 1 669,52 + объявление.

Дата и время окончания приема заявлений – 5 июня 2018 г. до 17.00.

Подробности читайте в № 67 от 07.04.2018.

УНП 300085907

Коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости» уведомляет, что в информацию об открытом аукционе о продаже земельных участков в собственность в г. Гродно 19 июня 2018 года внесены изменения

Строку 1 таблицы следует читать в следующем виде:

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь земельного участка (га)	Кадастровый номер	Стоимость затрат на изготовление документации, руб.	Начальная цена продажи, руб.	Сумма задатка, руб.
1	Земельный участок *	ул. Николаева, в районе домовладения № 8	0,1124	440100000001010371	4 000,00	57 405,47	10 000

УНП 590727594

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 401/С-24907 (назначение – здание специализированное культурно-просветительского и зрелищного назначения, наименование – Дом культуры), площадью 447,8 кв. м, расположенное по адресу Гродненский р-н, Скидельский с/с, д. Глиняны, ул. Первомайская, 14. Составные части и принадлежности: навес теневой, сарай, уборная, дымовая труба

Лот № 1 расположен на земельном участке кадастровый номер 422088504101000196, (назначение – земельный участок для обслуживания здания клуба), площадью 0,1605 га, расположенном по адресу Гродненский р-н, Скидельский с/с, д. Глиняны, ул. Первомайская, 14. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земли, находящиеся в охранной зоне линий электропередачи, код – 13,2 (0,0038 га); земли, находящиеся в водоохраной зоне водных объектов, код – 4,1 (0,1605 га)

Обременения со стороны 3 лиц: в виде аренды части здания, площадью 18,1 кв. м сроком по 21.12.2020 г.

Начальная цена продажи – 19 468,85 руб. (девятнадцать тысяч четыреста шестьдесят восемь рублей восемьдесят пять копеек) с учетом НДС

Сумма задатка – 973 руб. (девятьсот семьдесят три рубля)

Продавец – ОАО «Агрокомбинат «Скидельский», Филиал «Скидельский», 231761, г. Скидель, ул. Кизевича, 36, Тел./факс 8-0152-97-78-92

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 45-05-38

Условия аукциона – без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 13 июня 2018 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3-209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка; *физическим лицом* – паспорт (документ его заменяющий) и его копия; *юридическим лицом и ИП – резидентами Республики Беларусь* – заверенные копии учредительных документов; *юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь* – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе представителем, организатору аукциона предъявляется документ, подтверждающий полномочия представителя и документ, удостоверяющий его личность. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. Продавец имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным.

В процессе торгов начальная цена повышается в соответствии с шагом аукциона аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Срок возмещения затрат на организацию и проведение аукциона – 3 рабочих дня.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 20.06.2017 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Последний день приема заявлений – 8 июня 2018 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» http://grodnoino.by

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор конкурса) информирует об ошибочно указанных ценах за лоты № 1 – 8 092 651,20 бел. руб., лот № 2 – 85 512,00 бел. руб., в конкурсе назначенного на 04.06.2018 г. имущества ОАО «Рыбхоз «Красная Зорька» (продавец), в лице управляющего в деле о банкротстве – директора частного предприятия «Эффективное Управление» Лукашева Д. Л., согласно извещению от 18.05.2018 г. в газете «Звязда».

Новая начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб., с понижением начальной стоимости на 20 % составляет: лот № 1 – 6 474 120,96 бел. руб., лот № 2 – 68 409,60 бел. руб.

Шаг конкурса – 5 %, бел. руб. – лот № 1 – 323 706,05 бел. руб., лот № 2 – 3 420,48 бел. руб.

Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб. – лот № 1 – 647 412,10 бел. руб., лот № 2 – 6 840,96 бел. руб.

Дата, место, время проведения конкурса согласно публикации от 18.05.2018 в газете «Звязда».

Продавец: ОАО «Рыбхоз «Красная Зорька», Гомельская обл., Житковичский р-н, п. Красная Зорька. Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел.: 8 (029) 645-45-14 – управляющий в деле о банкротстве ОАО «Рыбхоз «Красная Зорька», директор частного предприятия «Эффективное Управление» Лукашев Д. Л. Шаг торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета конкурса и не изменяется в течение всего конкурса. Для участия в конкурсе необходимо:

1) Оплатить задаток на расчетный счет Организатора конкурса (ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»): р/с BY34 BAPB 3012 2093 7001 3000 0000, БИК BAPBBY2X, ОАО «Белагропромбанк», УНП 400071204, ОКПО 285728963000, назначение платежа – задаток за участие в конкурсе (задаток для участия в конкурсе перечисляется до подачи заявления).

2) Подать заявление организатору конкурса по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 18 мая 2018 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и 14.00 до 16.00. Прием заявлений для участия в конкурсе заканчивается 31 мая 2018 г. в 16.00 включительно.

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 18.04.2018 г. Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 126-66-62. Порядок оформления участия в конкурсе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника, порядок проведения конкурса размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, раздел «Аукционы» и www.bankrot.gov.by

ЧАМУ НЕБЯСПЕЧНА ЗАПУСКАЦЬ ЛОР-ХВАРОБЫ

Атыты, гаймарыты і танзіліты... Што можа быць больш банальным, думаюць многія. Кожны з нас хоць раз у жыцці сутыкаўся з падобнымі праблемамі і нават не заўсёды звяртаў на іх увагу. Але чаму звычайны насмарк так важна своечасова вылечыць і як не давесці справу да хранічнага атыту, які прыйдзецца ў рэшце рэшт аперыраваць, а таксама ці трэба выдаляць міндаліны, расказала ўрач-оталарынголаг 11-й гарадской паліклінікі г. Мінска Людміла СЕЎРУК.

— Адна з асноўных праблем, з якой прыходзяць да оталарынголага, — сінусіт — запаленне слізістай абалонкі адной або некалькіх прыдаткавых пазух носа. І яго распаўсюджаная разнавіднасць — гаймарыт — гэта запаленне слізістай верхнясківічнай прыдаткавай пазухі. Іх частая прычына — нявылечаная прастуда. Пераважна да нас звяртаюцца людзі маладога ўзросту, бо яны часцей пакутуюць на прастудныя і вірусныя хваробы. Людзі сталага ўзросту хварэюць менш: яны не так часта ездзяць у грамадскім транспарце, вялікую частку дня праводзяць дома, адпаведна, у іх шанцаў падхапіць інфекцыю менш.

Усе паталогіі вуха і горла, з якімі звяртаюцца да оталарынголага, пачынаюцца з носа, таму вельмі важна своечасова і правільна пралячыць яго захворванні. У першую чаргу прызначаюцца салявыя растворы, мукалітыкі, а гэта, як правіла, сінупрэт, і фізіятэрапеўтычныя працэдуры — магніт на гаймаравы пазухі. Важна выконваць гэтыя назначэнні пры любым ВРЗ, адразу як толькі пачынаюцца праблемы з носам. Паводле еўрапейскіх пратаколаў прызначаюць яшчэ і гарманальныя прэпараты мясцовага ўздзеяння. Калі пералічанымі сродкамі справіцца не ўдаецца, звяртаемся да антыбіётыкаў. Калі на фоне іх прыёму паляпшэння не адчуваецца, хворы скардзіцца на болі ў вобласці пазух і галаўны, а ў аналізах дрэнныя паказчыкі, — робім дыягнастычны пракол.

— Якія памылкі часцей за ўсё дапускаюць падчас лячэння носа?

— Хворыя не пачынаюць лячэнне і лічаць, што насмарк — гэта несур'ёзна і ён пройдзе сам. Бясследна ён не ва ўсіх праходзіць, па-чынаюцца ўскладненні, якія заканчваюцца антыбіётыкамі і праколамі.

— Атыт таксама пачынаецца з носа?

— Так, гэта ўскладненне захворвання насаглоткі: ацякае слізістая носа, закрываецца яўстахіева труба — канал, які злучае поласць сярэдняга вуха з глоткай, паветраабмен паміж поласцю сярэдняга вуха і насаглоткай парушаецца, і літаральна праз дзве гадзіны пачынаюцца праблемы з вухам.

— Што такое хранічны атыт?

— Такі дыягназ ставіцца, калі ёсць стойкая перфарацыя (пашкоджанне) барабаннай перапонкі. Але частыя праблемы з вухам не азначаюць, што гэта хранічны атыт. Таксама як і гнойныя выдзяленні з яго не азначаюць, што ёсць перфарацыя барабаннай перапонкі — гэта можа быць і запаленне вонкавага вуха. А вось з хранічным атытам абавязкова патрэбна хірургічнае лячэнне па ліквідаванні перфарацыі. І справа нават не ў тым, што паступова будзе падаць слых. Перфарацыя ў барабаннай перапонцы спрыяе росту халестэатомы. Гэта пухлінападобнае ўтварэнне, якое змяшчае змярцвелыя эпітэліяльныя клеткі і акружана злучальнай тканкай у выглядзе капсулы. Яна лакалізуецца ў сярэднім вуху, але можа распаўсюджвацца і далей. І калі ўжо прыходзіцца выдаляць гэту дабраякасную пухліну, то аперацыя нашмат больш складаная і для ўрача, і для пацыента. Мы імкнёмся не даводзіць да гэтага. Таму ўсіх пацыентаў з хранічным атытам адразу накіроўваем на аперацыю.

— З чым звязаны частыя праблемы з вушамі?

— З наяўнасцю паталогіі ў носе, якую пажадана ліквідаваць. Вушы — гэта люстэрка насаглоткі. Оталарынголаг, паглядзеўшы вуха, можа меркаваць, што з ёй ёсць праблемы.

— Якія праблемы звычайна ўзнікаюць з горлам?

— Самая распаўсюджаная паталогія, з якой ідуць да оталарынголага, — хранічны танзіліт — працяглае запаленне глотачнай і паднябеннай міндалін. Два разы на год з такой паталогіяй пажадана праводзіць супрацьрэцыдыўнае лячэнне, якое ўключае прамываннне, паласканне, прыём танзілгону, вітамінаў. Калі дэкампенсаваны танзіліт — з частымі абвастрэннямі і ёсць пагроза ўскладнення для так званых органаў-мішэняў — а гэта сэрца, суставы і ныркі, — мы настройваем пацыентаў, як правіла, маладых людзей, на танзілактамію — выдаленне міндалін. У такіх хворых нізкі імунітэт, і тут жа пачынаюцца праблемы то з суставамі, то з сэрцам, то з ныркамі. Таму, не чакаючы ўскладненняў, лепш прыслухацца да рэкамендацый урача і зрабіць танзілактамію. Калі ачаг інфекцыі ліквідаваны, значна памяншаецца імавернасць ускладненняў. Адсутнасць жа міндалін на якасць жыцця не ўплывае.

— Як пазбегнуць хвароб вуха, горла і носа?

— Па магчымасці выязджаць у цёплыя краіны на аздараўленне. У нас халодны і вільготны клімат, таму вельмі распаўсюджаны праблемы з насаглоткай. Калі захварэлі, важна своечасова праводзіць лячэнне, а таксама правільна харчавацца, весці здаровы лад жыцця, не курыць і не ўжываць алкаголь, загартоўвацца, займацца фізічнай культурай, наведваць басейн.

■ Скажыце, доктар...

У ДЭПРЭСІІ ЖАНОЧАЕ АБЛІЧЧА?

На клінічную дэпрэсію ва ўсім свеце пакутуе каля 300 мільёнаў чалавек. Пераважная большасць з іх — прадстаўніцы прыгожай паловы. Чаму рызыка гэтага расстройства падпільноўвае менавіта замужніх жанчын, а ў жанатых мужчын, наадварот, псіхічнае здароўе з узростам не пагаршаецца і чаму хатнія гаспадыні хварэюць часцей за працуючых, расказаў псіхолаг Гарадскога клінічнага псіхіятрычнага дыспансера г. Мінска Аляксей ГОРУШКІН.

— З якой бы праблемай ні звярталіся да псіхолага ці псіхатэрапеўта наведвальнікі — з цяжкасцямі ў шлюбе, навязлівымі думкамі і страхамі ці пачуццём адзіноты, — прыкладна ў паловы з іх мы нязменна знаходзім аднолькавыя сімптомы: прыгнечанасць, песімістычны настрой, адсутнасць цікавасці да дзейнасці, якая раней падабалася, скаргі на сваю марудлівасць, пагаршэнне памяці і ўвагі. І гэта дэпрэсія — самае распаўсюджанае псіхічнае расстройства, — кажа Аляксей Андрэевіч.

Масавыя абследаванні ў розных краінах паказалі, што да дэпрэсіі схільныя 6—7 % насельніцтва. І самае дзіўнае тое, што жанчыны пакутуюць на гэтыя расстройствы ўтрая часцей, чым мужчыны. І, дарэчы, на адну незамужнюю жанчыну з такім станам прыходзіцца аж тры замужнія.

Цікавая і дынаміка: у маладых (да 28 гадоў) мужчын і жанчын распаўсюджанасць дэпрэсіі аднолькавая. Але з узростам у групе замужніх жанчын колькасць тых, хто на яе пакутуе, істотна павялічваецца, а ў групе незамужніх яна застаецца ранейшай, на ўзроўні маладых. На мужчын жаніцьба аказвае супрацьлеглае ўздзеянне: у адзінокіх з узростам псіхічнае здароўе пагаршаецца, а ў жанатых застаецца на ранейшым узроўні, як у маладосці.

— Ёсць яшчэ адна цікавая акалічнасць, — гаворыць Аляксей Горушкін. — Калі параўноўваць дзве катэгорыі жанчын — працуючых і хатніх гаспадынь, — то высветліцца, што апошнія паглыбляюцца ў дэпрэсію значна часцей.

Чаму ж гэта немач мучыць у асноўным прадстаўніц прыгожай паловы? Дакладнага адказу спецыялісты пакуль не ведаюць, але некаторыя аспекты сумненняў не выклікаюць. Самай частай прычынай становяцца, канешне ж, страты: смерць бацькоў ці дзіцяці, разрыў любоўных адносін ці скасаванне шлюбу. Жанчыны ў гэтым сэнсе «не загартаваныя». Іншая справа — мужчыны. Сваю першую страту яны перажываюць ва ўзросце 5-6 гадоў, калі адбываецца адрыў ад маці. Вядома, што хлопчыкі ў тры разы менш размаўляюць з маці, чым дзяўчаткі. Апошнія застаюцца ў эмацыянальна блізкіх адносінах з маці вельмі доўга і таму любы разрыў у жыцці ўспрымаюць вельмі трагічна. Напрыклад, падчас скасавання шлюбу дэпрэсію перажывае кожная трэцяя жанчына, кожная чацвёртая звяртаецца да псіхатэрапеўта, кожная шостая шпіталізуецца, кожная сёмая робіць спробу самагубства. У дужага полу гэтыя паказчыкі ў пяць разоў ніжэйшыя, а спроб сысці з жыцця па гэтых прычынах у дзесяць разоў менш.

Яшчэ адна прычына схільнасці жанчын да дэпрэсіі хаваецца ў асаблівасцях іх характару.

— Сёння, здавалася б, усе ведаюць, што для захавання душэўнага здароўя чалавеку абсалютна неабходна выказваць не толькі станоўчыя, але і адмоўныя эмоцыі, такія як раздражненне, гнеў, — адзначае Аляксей Горушкін. — Праяўляць іх трэба, канешне, у разумнай форме і ў межах здаровага сэнсу, але не хаваць у сабе, не душыць у зародку. Адмоўныя перажыванні ўзнікаюць у чалавеку натуральна, як дыханне, яны сігналізуюць пра тое, што пэўныя рэчы прадстаўляюць для нас небяспеку. Таму важна прыслухоўвацца да сябе.

Тым не менш некаторыя жанчыны часта не дазваляюць сабе «расслабіцца», баючыся здацца грубымі, нетактоўнымі. Па прыродзе яны куды больш эмацыянальныя, больш востра рэагуюць на жыццёвыя складанасці. Але якімі эмоцыямі? Крыўдай. Крыўда і гнеў — эмоцыі абсалютна розныя. Гнеў аддаляе нас ад чалавека, на якога мы раззлаваліся, а жанчыны так баяцца гэтага аддалення, так баяцца разрыву эмацыянальнай сувязі (бо гневаемся мы найчасцей на блізкіх нам людзей), што лічаць за лепшае заплакаць, а слёзы, як мы ведаем, збліжаюць.

Яшчэ адзін важны фактар: жанчыны часта значна больш працуюць — і прафесійна, і дома. На хатнія справы яны расходуюць не менш за шэсць гадзін у тыдзень, мужчыны — 40 хвілін. Вялікая колькасць жанчын знаходзіцца ў стане ператамлення, і на гэтым фоне любая сітуацыя, якая траўмуе псіхіку, становіцца прычынай дэпрэсіі.

Але кідаць працу і «адпачываць» на хатняй гаспадарцы яшчэ больш шкодна: губляюцца псіхалагічная падтрымка і правільная самаацэнка, неабходная для нармальнага самаадчування. Жанчын, зачыненых у сценах кватэры, прыгнятае поўная матэрыяльная залежнасць ад мужа, а ён далёка не заўсёды добразычлівы і верны. Да таго ж большасць мужчын схільныя лічыць працу па доме, клопат пра дзяцей заняткам лёгкім, чымсьці накшталт адпачынку і нярэдка да такой працы ставяцца зняважліва. Часта муж нават адчувае пачуццё раздражнёнасці і нават непрыязнасці па прычыне таго, што жонка «гультайнічае».

Горш за ўсё тое, што дэпрэсію часам доўга не заўважаюць і да спецыяліста хворы звяртаецца толькі тады, калі да цяжкага настрою дадаецца адчуванне фізічнай разбітасці, слабасці. Між тым за апошнія дваццаць гадоў псіхатэрапія цалкам навучылася лячыць прыгнечаны стан. За два-тры тыдні, максімум — за месяц можна вярнуцца да нармальнага здаровага стану. Таму не варта пакутаваць і псаваць сабе жыццё — у звароце да ўрача няма нічога ганебнага

Матэрыялы падрыхтавала Алена КРАВЕЦ.

«ЧАЛАВЕК ПАВІНЕН СПЯВАЦЬ!»

Мая дарога ў школу ў гарадскім пасёлку Краснаполле на Магілёўшчыне ішла паўз стары будынак, дзе вісела чырвоная шыльдачка з надпісам «Дабрыня». Цяпер, калі школа ўжо ў іншым месцы, а я іду кароткай сцежкай на мясцовы рынак, — праходжу міма дома, дзе знаходзіцца народны клуб ветэранаў, — змянілася месца дыслакацыі, але не назва. Адтуль на ўсё наваколле даносяцца гукі гармоніка і бойкія галасы. «Чалавек павінен спяваць — тады і хварэць не будзе», — з усмешкамі кажуць удзельнікі клуба.

Таццяна ТКАЧОВА, фота аўтара.

Государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» сообщает о внесении изменений на основании решения Витебского горисполкома в извещение о проведении открытого аукциона на право проектирования и строительства многоквартирного жилого дом по ул. Гражданская в г. Витебске: слова «одного года» заменить на «полутора лет». Конт. тел. (0212) 47-20-56.

УНП 390477566

Центр Промышленной Оценки

- **Организация аукционов**
- **Оценка всех видов имущества**

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Трест № 26 Железобетонмонтаж», г. Минск, ул. Харьковская, д. 15, 3-й этаж. Тел.: +375 17 256 90 12, +375 17 256 90 01

Оборудование, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Гурского, 16а

№ п/п лота	Инв. №	Наименование предмета аукциона, год выпуска	Начальная стоимость, бел. руб. с учетом НДС	Шаг аукциона, бел. руб. с учетом НДС
1	242	Станок токарно-винторезный типа 1Д63А, тип 163, 1962 г. в.	1 649,96	82,50
2	827	Подмости передвижные электрические ППЭ-1, 2010 г. в.	2 688,00	134,40
3	17	Токарно-винторезный станок типа 1К-62, 1966 г. в.	992,45	49,62
4	22	Вертикально-сверлильный станок типа 2А-135, 1964 г. в.	365,97	18,30
5	30	Станок универсальный токарный типа 16Е16КВ	597,87	29,89
Порядок ознакомления		Ознакомление заинтересованных лиц с предметом торгов осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 16.00, перерыв с 12.00 до 13.00. Ответственное лицо: Быковский Леонид Эдуардович, начальник автотранспортного участка, контактный телефон +375-29-654-92-93		
Транспорт и оборудование, расположенные по адресу: г. Гродно, ул. Индустриальная, 2а, в составе:				
6	580	Нивелир Н3, 1976 г.	6,96	0,35
7	595	Нивелир Н3К, 1982 г.в.	6,96	0,35
8	699	Нивелир НВ-1, 2004 г.	9,60	0,48
9	719	Копировальный аппарат Xerox Copy-Centre C118	33,60	1,68
10	720	Печь прокалочная ЭПС -10/400СЭ	23,76	1,19
11	850	Выпрямитель для дуговой сварки ВДМ-6303С-У3	93,60	4,68
12	801	Трансформатор сварочный ТДМ 252У2	22,56	1,13
13	611	Сварочный агрегат колесный (САК), заводской №13859	172,80	8,64
14	838	Автомобиль GAZ-3110, 2003 г.в.	869,40	43,47
15	358	Вагон-общежитие ОП-4М	582,96	29,15
16	557	Установка ПЕНА	115,08	5,75
17	835	Трансформатор сварочный ТДМ-252У2	59,22	2,96
Оборудование, расположенные по адресу: г. Гродно, ул. Мясницкая, 22				
18	444	Инвентарное здание КО-2	680,82	34,04

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 8.00 до 16.30, перерыв с 12.30 до 12.45. Ответственные лица: Марчик Петр Иванович, начальник производственного участка СУ-110, тел. +375 29 821-07-71, Соломов Лев Михайлович, мастер производственного участка, тел. 8 033 686-66-94

Транспорт, спецтехника и оборудование, расположенные по адресу: г. Гомель, ул. Барыкина, д. 254 в составе:

19	998	Автобус вагон ГАЗ (GAZ)–2705 (2000 г. в.)	533,80	26,69

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 16.00, перерыв с 12.00 до 13.00 по адресу: г. Гомель, ул. Барыкина, 254. Ответственное лицо: Дриневский Виктор Васильевич, начальник производственного участка, тел. +375 29 603-49-02

Транспорт и оборудование, расположенное по адресу: г. Брест, ул. Я. Купалы, 120/2

20	738	Грузопассажирский автомобиль GAZ-2705, 2008 г. в. (рег. знак АВ 4693-1)	2 250,00	112,50

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 16.00, перерыв с 12.00 до 13.00. Ответственное лицо: Климчук Василий Григорьевич, начальник производственного участка, тел. +375 29 6592523

С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.cpo.by

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с № BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Срок оплаты: при цене продажи предмета аукциона в сумме до 49 999,99 BYN – срок оплаты не более 10 (десяти) дней со дня заключения договора купли-продажи. При цене продажи предмета аукциона в сумме свыше 50 000,00 BYN – срок оплаты не более 30 (тридцати) дней со дня заключения договора купли-продажи

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидируемого юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о перечне предоставляемых документов, образцами заявления на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона **www.cpo.by**

В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику, по начальной цене, увеличенной на 5 %

Затраты на организацию и проведение торгов возмещаются организатору аукциона участником торгов, с которым заключается договор купли-продажи в течение 5 дней со дня проведения торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении повторного аукциона опубликовано в газете «Звязда» 05.05.2018 г.

Дата, место и время проведения аукциона	**12.06.2018** в 10.30 по адресу**: г. Минск, ул. Харьковская, д. 15, 3-й этаж, ОАО «Трест № 26 Железобетонмонтаж»**
Дата, место и время окончания приема документов	**08.06.2018** до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	**+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpo.by**

Утерянные страховые полисы: серии СВ «Квитанция о приеме наличных денежных средств (страховых взносов)» № 1995245-1995250; серии БЛБ «Договор добровольного страхования от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу» № 00234493-00234494, № 00234540, № 00234542-00234544, № 00236651, № 00237197-00237200, № 2077001-2077008; серии БВН «Договор страхования, заключаемый с юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем по страхованию иному, чем страхование жизни» № 0054465-0054466; серии ЭО «Страховое свидетельство по обязательному страхованию гражданской ответственности юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за вред, причиненный деятельностью, связанной с эксплуатацией отдельных объектов» № 0074948-0074960 в общем количестве 40 штук в представительстве Белгосстраха по Минскому району **считать недействительными.**

УНП 100122726

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» сообщает о проведении повторных торгов в виде открытого аукциона по продаже недвижимого имущества, принадлежащего ОАО «Могилевхимволокно»

Лот № 1: 76/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 (машино-место № 1.1 площадью 28,23 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м). Начальная цена продажи: 12 407,31 бел. руб. с учетом НДС;

Лот № 2: 82/1000 доли капитального строения с инв.№ 700/С-85822 (машино-место № 1.2 площадью 30,47 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м). Начальная цена продажи: 13 384,94 бел. руб. с учетом НДС;

Лот № 3: 81/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 (машино-место № 2.1 площадью 29,93 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м). Ворота Р 1770-АС инв. № 2030090600. Стеллаж ЭКС 3166 ном. № 9569997424. Начальная цена продажи: 15 230,89 бел. руб. с учетом НДС;

Лот № 4: 81/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 (машино-место № 2.2 площадью 29,86 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м). Ворота Р 1770-АС инв. № 2030090500. ЩИТ ИСА инв. № 4070368300. Система охранной сигнализации гаражей инв. № 4701322300. Начальная цена продажи: 18 337,63 бел. руб. с учетом НДС;

Лот № 5: 44/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 (машино-место № 3.1 площадью 16,27 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,21 кв. м). Ворота Р 1770-АС инв. № 2030091000. Начальная цена продажи: 7 979,49 бел. руб. с учетом НДС;

Лот № 6: 44/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 (машино-место № 3.2 площадью 16,38 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,21 кв. м). Ворота Р 1770-АС инв. № 2030090900. Начальная цена продажи: 7 979,49 бел. руб. с учетом НДС;

Лот № 7: 62/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 (машино-место № 4 площадью 22,80 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м). Начальная цена продажи: 10 126,17 бел. руб. с учетом НДС;

Лот № 8: 82/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 (машино-место № 5 площадью 30,40 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м). Начальная цена продажи: 13 384,94 бел. руб. с учетом НДС;

Лот № 9: 71/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 (машино-место № 7 площадью 26,20 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м). Ворота Р 1770-АС инв. № 2030092000. Начальная цена продажи: 12 505,87 бел. руб. с учетом НДС;

Лот № 10: 79/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 (машино-место № 8 площадью 29,40 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м). Ворота Р 1770-АС инв. № 2030092100. Начальная цена продажи: 13 809,38 бел. руб. с учетом НДС;

Лот № 11: 48/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 (машино-место № 10 площадью 17,77 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м). Ворота Р 1770-АС инв. № 2030091900. Начальная цена продажи: 8 758,29 бел. руб. с учетом НДС;

Лот № 12: 42/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 (машино-место № 11.1 площадью 15,45 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м). Начальная цена продажи: 6 867,41 бел. руб. с учетом НДС;

Лот № 13: 42/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 (машино-место № 11.2 площадью 15,45 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м). Ворота Р 1770-АС инв. № 2030091800. Начальная цена продажи: 7 780,66 бел. руб. с учетом НДС;

Лот № 14: Шкаф релейный ЩРУ-М № 2 инв. № 4070534800. Шкафы управления 2 ед. ном. № 2170012317. Начальная цена продажи: 2 471,92 бел. руб. с учетом НДС

Местоположение	Имущество расположено по адресу: г. Могилев, пр-т Шмидта, 28г, на земельном участке с кадастровым номером 740100000005003209, общей площадью 0,1032 га
Продавец	ОАО «Могилевхимволокно», УНП 700117487, Могилевская обл., г. Могилев-35
Расчетный счет для перечисления задатка	Получатель платежа РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, р/с IBAN BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, МФО BIC банка BPSBBY2X
Дата, время и место проведения аукциона	**Аукцион проводится 8 июня 2018 года в 12.00** по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352, офис Могилевского филиала РУП «Институт недвижимости и оценки». Последний день подачи заявок и внесения задатка: 7 июня 2018 года до 11.00
Срок и условия реализации, оплаты приобретенного с аукциона имущества, регистрации	Победитель аукциона обязан в течение 15 (пятнадцати) рабочих дней со дня подписания протокола аукциона подписать договор купли-продажи. Оплата за предмет аукциона производится на условиях заключенного договора купли-продажи. Регистрация купли-продажи доли в РУП «Могилевское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» будет осуществляться на основании договора купли-продажи, при этом технический паспорт на имущество (долю) не изготавливается. В случае отчуждения приобретенного имущества (доли) другому покупателю, преимущественное право его приобретения имеют другие дольщики здания гаражей Для физических лиц при регистрации сделки купли-продажи имущества (доли) необходимым будет условие предоставление Могилевским горисполкомом в аренду земельного участка, на котором расположено имущество
Информация о предыдущем аукционе была опубликована в номере газеты «Звязда» от 07.04.2018	

Участник, выигравший торги, возмещает затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 рабочих дней после проведения аукциона, в соответствии с актом приема-передачи оказанных услуг.

Дополнительную информацию можно получить по тел: +375 29 635-55-79, (+375 222) 74-38-64, (+375 222) 72-41-14, +375 29 624-26-25, +375 44 738-18-99

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА по продаже имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства, организуемого ККУП «Витебский областной центр маркетинга»

Лот № 1. Кап. строение с инв. № 710/С-65839, наименование – гараж 415, назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, площадью 41 кв. м, 2011 г.п., расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Днепровской Флотилии, 13/415 (ПГСК-20), расположенное на зем. участке с кадастровым № 741000000002000416. Составные части и принадлежности: подвал. **Нач. цена:** 4 709,88 руб. **Задаток:** 470,98 руб.

Лот № 2. Кап. строение с инв. №710/С-10661, наименование – жилой дом 92, назначение – жилой дом, площадью 91 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Жуковского, д. 92, расположенное на земельном участке с кадастровым № 741000000008000989. Составные части и принадлежности: две пристройки, сени, четыре сарая, баня, два гаража, уборная. **Нач. цена:** 13 600,44 руб. **Задаток:** 1 360,04 руб.

Лот № 3. Здание магазина смешанной торговли и офиса, четырехэтажное, кирпичное. Общая площадь здания по данным выписки из ЕГРНИ от 03.04.2015 – 847,6 кв. м, общая площадь здания по данным ведомости технических характеристик по состоянию на 07.08.2015 – 867,4 кв. м, площадь условного зем. участка составляет 333 кв. м. Здание нежилое. Адрес: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Карла Маркса, 36. Роллет размером 1000*1870 мм (6 штук), роллет размером 2340*2800 мм (2 штуки). **Нач. цена:** 1 096 997,01 руб. **Задаток:** 109 699,70 руб.

Условия: 1. Участник аукциона, ставший победителем, единственный участник, который приобрел недвижимое имущество по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов (далее – Победитель аукциона), обязан: оплатить полную стоимость приобретенного на аукционе Объекта (Объектов) не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона. Указанный срок перечисления денежных средств победителем аукциона может быть на основании его письменного ходатайства однократно продлен соответствующим Управлением Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь, созданного в нем межрайонного отдела, в котором имущество состоит на учете, но не более чем на 20 рабочих дней; возместить Организатору аукциона сумму затрат на организацию и проведение открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона. 2. Переход права собственности на приобретенный на аукционе Объект (Объекты) недвижимости осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь. 3. На Победителя аукциона распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона.

Организатор аукциона: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел. (0212) 47-20-56.

Аукцион проводится в соответствии с Положением «О порядке учета, хранения, оценки и реализации имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства», утвержденного Указом Президента Республики Беларусь от 19.02.2016 № 63. Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона **www.marketvit.by**. Для участия в аукционе необходимо подать заявление и подписать соглашение о правах и обязанностях сторон при организации и проведении аукциона с ККУП «Витебский областной центр маркетинга». При оформлении лицо, желающее принять участие в аукционе, представляет: копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации; документ, подтверждающий полномочия представителя юридического лица и его паспорт; паспорт для физических лиц или их представителей, нотариально заверенная доверенность для представителя физического лица; копию платежного документа, подтверждающего внесение в установленном порядке задатка в размере 10 % от начальной цены продажи; организациями – нерезидентами Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе; документ о состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иной кредитно-финансовой организацией, с заверенным в установленном порядке переводом на русский или белорусский языки; представителями организаций – нерезидентов Республики Беларусь – легализованную в установленном порядке доверенность.

Задаток перечисляется на р/с BY93MTBK30120001093300066782 в ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК MTBKBY22, УНП 390477566, получатель платежа: ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Ранее опубликованные извещения в газете «Звязда» 04.04.2017, 15.07.2017, 28.11.2017, 02.12.2017, 06.01.2018, 18.01.2018, 21.02.2018, 17.03.2018, 20.03.2018, 03.05.2018.

Повторный аукцион состоится 14.06.2018 в 15.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». **Срок внесения задатков и приема документов:** в рабочие дни с 23.05.2018 с 8.30 по 13.06.2018 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» (каб.№7). **Конт. тел.: (0212) 47-20-56, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, www.marketvit.by**

Управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома объявляет о проведении торгов по продаже имущества, принадлежащего Открытому Акционерному Обществу «Рубежница» (УНП 300011541)

Наименование (описание) имущества и его стоимость	Лот № 1. Автомобиль ВАЗ 21213, г/н 2868 ЕТ-2, 1999 г. в., сине-зеленого цвета, начальная цена – 2 417,00 рублей. Лот № 2. Трактор МТЗ-82.1, инв. № Т-51, г/н 7575 ВА-2, 2009 г. в., начальная цена 11 897,00 рублей.
Наличие обременений	Отсутствуют
Местонахождение имущества	Лиозненский р-н, аг. Велишковичи, мех. двор ОАО «Рубежница»
Место, дата и время проведения торгов	05.06.2018 г. в 12.00, г. Витебск, ул. Б. Хмельницкого, 10/1, каб. 1.3
Справочная информация об организаторе торгов	Управление принудительного исполнения ГУЮ Витоблисполкома (г. Витебск, ул. Б. Хмельницкого, 10/1 www.vitebskjust.gov.by) Судебный исполнитель – Ткаченко Сергей Владимирович, тел/факс. (80212) 610424, (8033) 6879148
Условия и порядок проведения торгов	Лицо, желающее принять участие в торгах, до начала торгов обязано: 1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет управления принудительного исполнения ГУЮ Витоблисполкома IBAN BY73AKBB36429030010372000000 в ф-ле 200 ОАО «АСБ Беларусбанк», BIC AKBBBY21200, УНП 300002505, не позднее 15.00 01.06.2018 г. Величина первого шага составляет 5 процентов начальной стоимости выставленного на торги имущества (лота). В соответствии со статьей 97 Закона Республики Беларусь «Об исполнительном производстве» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги (покупателем)

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА (ПОНИЖЕНИЕ ЦЕНЫ НА 50 %) ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА СВИСЛОЧСКОГО ФИЛИАЛА ГРОДНЕНСКОГО ОБЛПОТРЕБОБЩЕСТВА

Предмет торгов, краткая характеристика	**Лот № 1**		
	Капитальное строение инв. № 413/С-18997 (бойня) с тремя пристройками общей площадью 348,2 кв. м, блочное, одноэтажное, 1923 г. п. Составные части и принадлежности: дезбарьер (51,1 кв. м); водопроводная сеть протяженностью 55,6 м; трубопровод; электрическая сеть протяженностью 4,1м; кабель; ограждение из ж/б панелей – 92,5 м; площадка асфальтобетонная (190,0 кв. м); площадка из бетонных плит (201,1 кв. м). **Капитальное строение инв. № 413/С-18998** (склад) общей площадью 42,9 кв. м, блочное, одноэтажное, 1925 г. п. Составные части и принадлежности: уборная (3 кв. м)		
Местонахождение имущества: **Гродненская обл., Свислочский р-н, г. Свислочь, ул. Свердлова, д. 3Б, 3Б/1**			
Информация о земельном участке	Площадь 0,2444 га, кадастровый номер 425250100001001868, назначение – для размещения объектов иного назначения. Ограничения (обременения) прав: земельный участок расположен в охранной зоне линий электропередачи (0,0139 га). Право аренды по 06.04.2113 год		
Начальная цена	**61 535 рублей 50 копеек с учетом НДС**	Сумма задатка (5 %)	**3 077 рублей**
Сведения о продавце: Свислочский филиал Гродненского облпотребобщества, г. Свислочь, ул. Комсомольская, 6, тел. 8 (01513) 32495			
Сведения об организаторе торгов и номер счета для перечисления задатка: Гродненское областное учреждение финансовой поддержки предпринимателей, г. Гродно, ул. Мицкевича, 8, тел. 8 (0152) 74 49 11, номер счета BY65BLBB30150500481906001002 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской обл., г. Гродно, ул. Мицкевича,3, код BLBBBY2X , УНП 500481906			
Срок заключения договора купли-продажи: в течение 5 рабочих дней с момента подписания протокола о проведении торгов			
Условия оплаты: предоставление рассрочки на 12 месяцев с уплатой первоначального взноса в размере 20 %			
Торги состоятся 8 июня 2018 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича, 8			
Срок подачи документов для участия в торгах	**по 4 июня 2018 года включительно до 16.00 часов по адресу: г. Гродно ул. Мицкевича, 8**		
Условия участия и порядок проведения аукциона: www.fincentr.by, тел. 8 (0152) 74 49 11, предыдущие публикация в газете «Звязда» от 06.03.18 г., 02.05.18 г.			

К публикации коммунального топографо-геодезического унитарного предприятия «ГОМЕЛЬГЕОДЕЗЦЕНТР» о проведении аукциона на право заключения договоров аренды земельных участков в г. Гомеле № 7-А/2018, который состоится 6 июня 2018 г. (объявление опубликовано в газете «Звязда» 5 мая 2018 г.) добавляются лоты № 9 и № 10 в следующей редакции

№ лота	Адрес земельного участка: г. Гомель	Кадастровый номер участка	Площадь, га	Целевое назначение	Характеристика расположенных на участке инженерных коммуникаций	Срок аренды, (лет)	Начальная стоимость, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.	Затраты на подготовку документации, бел. руб.
9	пер. Луговой 2-й (участок № 1)	340100000008005092	0,1500	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Проведение комплекса противопаводковых мероприятий (защита территории от 1 % затопления паводковыми водами)	Водоохранная зона рек и водоемов. Формирование проезда общего пользования совместно с владельцем смежного участка по пер. Луговому 2-му (участок № 2)	99	1 000,00	1 000,00	2 601,83
10	пер. Луговой 2-й (участок № 7)	340100000008005529	0,1500		Водоохранная зона рек и водоемов. Формирование проезда общего пользования совместно с владельцем смежных участков по пер. Луговому 2-му (участок № 8 и участок № 9)	99	22 469,37	1 000,00	1 501,47

Лоты № 9 и № 10 выставляются на аукцион повторно, извещения опубликованы 16.01.2018 г. и 14.11.2017 г. соответственно в газете «Звязда»

Контактный телефон: +375 232 41-97-86. Информация размещена на сайте: www.gomel.gov.by либо geodezcentr.by УНП 400230163

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении 5 июня 2018 года повторного открытого аукциона по продаже объекта недвижимости

Продавец и его юридический адрес: торгово-производственное унитарное предприятие «Металлурторг», г. Жлобин, 247210, Гомельская область, г. Жлобин, ул. Промышленная, 37, тел.: (02334) 5-63-61, 5-60-65, тел./факс (02334) 5-40-83

№ лота	Наименование и адрес объектов (лота)	Краткая характеристика объектов (лота)	Площадь занимаемого земельного участка, га
1	Капитальное строение: одноэтажное кирпичное здание универсама «Днепровский» с подвалом на восемь рабочих мест, инв. № 320/С-17765; сооружение благоустройства, инв. № 320/С-34840; площадка бетонная для мусорных контейнеров, инв. № 320/С-34982; пожарно-охранная сигнализация; теплосчетчик ТЭМ-05М; кондиционер FUJI RD-30R; кондиционер FUJI RD-30R; кондиционер FUJI RD-30R; кондиционер FUJI RD-30R; кондиционер кассетный GENERAL GLIMATE 6C/LV-4036HR; кондиционер кассетный GENERAL GLIMATE 6C/LV-4036HR; пожарная сигнализация; кондиционер ASIATEC AS-24R; теплосчетчик ТЭМ-104-2dy 15/15; охранная сигнализация; многолетние насаждения (13 штук), расположенное по адресу: Гомельская область, г. Жлобин, ул. Карла Маркса, 2	Назначение объекта – здание специализированное розничной торговли, общая площадь капитального строения – 2 157,3 кв. м	0,4968
Начальная цена продажи объекта (лота) с НДС (снижена на 20 %)		**1 131 596 руб. 14 коп.**	
Задаток		**113 159 руб. 61 коп.**	

Ранее опубликовано извещение в газетах «Новы дзень» от 27.03.2018 г., от 08.05.2018 г., «Гомельская праўда» от 31.03.2018 г., «Звязда» от 29.03.2018 г., 08.05.2018 г.

Аукцион состоится **5 июня 2018 г. в 11.00** по адресу: г. Жлобин, Петровского, 45, 2-й подъезд.

Аукционные торги проводятся в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и Положением о порядке организации и проведения аукционов, утвержденным организатором аукциона.

Организатор торгов – коммунальное унитарное предприятие по операциям с недвижимым имуществом «Жлобинский центр управления районной коммунальной собственностью», 247210, Гомельская область, г. Жлобин, Петровского, 45, 2-й подъезд, тел./факс (+375 2334) 3-16-16, 3-14-08.

Документы принимаются по адресу: г. Жлобин, ул. Петровского, 45, 2-й подъезд **по рабочим дням с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по 1 июня 2018 г. включительно.**

Задаток вносится на расчетный счет КУП «Жлобинский центр управления районной коммунальной собственностью» № BY29AKBB 30120065300133200000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК AKBBBY21312, УНН 490317354 со следующей формулировкой «Задаток для участия в аукционе».

Аукцион состоится при наличии не менее двух участников. Не допускается продажа по начальной цене. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним претендентом, предмет аукциона продается этому претенденту при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

До проведения аукциона с участниками заключается соглашение, в котором предусмотрены права и обязательности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, в том числе и размер штрафа, уплачиваемого участником, выигравшим торги, но отказавшимся или уклонившимся от подписания протокола и (или) договора, оформляемого по результатам аукциона (конкурса), и (или) возмещения затрат на организацию и проведение аукциона; участниками, отказавшимися объявить свою цену за предмет аукциона в случае, когда такое объявление предусмотрено законодательством, в результате чего аукцион признан нерезультативным.

Победитель торгов обязан:

– в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона внести на расчетный счет КУП «Жлобинский центр управления районной коммунальной собственностью» вознаграждение по результатам аукциона в размере 4 % от начальной цены проданного объекта и 5 % от суммы превышения цены продажи объекта над начальной ценой, но не менее суммы фактических расходов;

– в течение 10 календарных дней с даты подписания протокола аукциона заключить договор купли-продажи;

– в течение 10 календарных дней с момента заключения договора купли-продажи произвести оплату;

– в течение 3 рабочих со дня проведения аукциона произвести оплату публикации извещения, а также расходов по оплате оказанных услуг по оценке имущества на расчетный счет продавца.

Телефоны организатора аукциона: (02334) 3 14 08.

Телефоны продавца для справок: (02334) 5 46 19, 5 60 65, факс (02334) 5 40 83

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Пуховичский пищекомбинат», в лице антикризисного управляющего Филончика А. В. в процедуре экономической несостоятельности (банкротстве) проводит повторный открытый аукцион по продаже имущества в составе:

Имущество ОАО «Пуховичский пищекомбинат»

№	Наименование объекта	Инвентарный номер согласно данным бухучета	Начальная цена с НДС, бел. руб.	Размер задатка (10 %), бел. руб.
	Емкостное хозяйство			
1	Бродильно-купажный аппарат (емкость вертикальная нержавеющая) V=50 куб. м	ЦПВ0149	19 332,00	1 933,00
2	Емкость горизонтальная стальная, V=71,9 куб. м	0001009	3 240,00	324,00
3	Емкость горизонтальная стальная, V=50,6 куб. м	0001010	2 916,00	291,00
4	Емкость готовой продукции/бродильная стальная, V=100 куб. м	0001065	4 104,00	410,00
5	Емкость готовой продукции МГП-15 алюминиевая, V=15 куб. м	ЦПВ0078	2 592,00	259,00
6	Емкость из нержавеющей стали, V=3 куб. м	Числится на счете 08 «Вложения в долгосрочные активы»	3 218,40	321,00
7	Емкость стальная,V=20 куб. м (правая)	Числится па счете 08 «Вложения в долгосрочные активы»	2 224,80	222,00
8	Емкость стальная, V=20 куб. м (левая)	Числится на счете 08 «Вложения в долгосрочные активы»	2 224,80	222,00
9	Варочный котел, Vвн=1 куб. м	ЦПВ0042	3 607,20	360,00
10	Сборник для сока, V=2 куб. м	0001175	2 764,80	276,00
11	Сироповарочный котел со смесителем винтовым, V=2 куб. м	ЦПВ0028	3 564,00	356,00
12	Сироповарочный котел (дрожанка) со смесителем винтовым, V=2 куб. м	ЦПВ0022	3 564,00	356,00
13	Аппарат бродильно-купажный Ш4- ВАК-30, заводской № 34	ЦПВ0121	17 172,00	1 717,00
	Транспортные средства			
14	**Автомобиль грузовой бортовой тентовый МАЗ-533605-221**, 2006 г. в., регистрационный знак АЕ 7799-5, цвет белый, кузов (рама) № Y3M53360560000704	0001095	4 136,40	413,00
15	**Микроавтобус грузопассажирский вагон RENAULT TRAFIC 2.0 16V**, 2008 г. в., регистрационный знак АЕ 8855-5, цвет светло-синий, кузов (рама) № VF1JLJWB68 Y271249	0001169	16 848,00	1 684,00
16	**Автомобиль легковой седан VOLKSWAGEN PASSAT 2.0 FSI**, 2007 г. в., регистрационный знак 0027 ВН-5, цвет серебристый, кузов (рама) № WVWZZZ3C-Z8P007512	0001113	10 692,00	1 069,00
17	**Автомобиль грузовой фургон VOLKSWAGEN CADDY CASTEN MAXI 2.0 TDI**, 2008 г.в., регистрационный знак АІ 3355-5, цвет синий, кузов (рама) № W V1ZZZ2KZ9X042835	0001185	11 340,00	1 134,00
	Оборудование			
18	Выдувная машина Н2С5В в комплекте с роторным нагревателем и компрессором	0001035	6 048,00	604,00
19	Пресс шнековый ВПШ-5	ЦПВ1206	3 132,00	313,00
20	Сепаратор для соков Г9-КОВ, заводской № 2001	0001118	5 508,00	550,00
21	**Линия по розливу в бутылку 0,7 л:**		68 536,80	6 853,00
	Бутылкомоечная машина БЗ-АММ6, заводской № 368	ЛР01219		
	Транспортер ящичный	ЛР00034		
	Транспортер для бутылок Д9-Т4	0001005		
	Машина розлива плунжерная МРП- 8	ЦС00001		
	Машина укупорочная ЛПМ4-602В.1 0,75, заводской № 24/1125/1	ЛР01193		
	Машина укупорочная Д9-ВАУ-2-05 07 ПЭТ, заводской № 19/306/2	ЛР01004		
	Инспекционная машина В6-ВИА, заводской № 75	0001003		
	Автомат для наклейки акцизных марок АНМ-5 0,7, заводской № /02 р.306/1	ЛР01006		
	Этикетировочная машина А1-ВЭ2С- В05, заводской № 289	ЛР01221		
	Счетчик бутылок электронный УСБ 5-9504, заводской № 2953/2944	0001116		
	Воздухонагреватель для упаковки колпачка LEISTER HOTWIND	ЛР01202		
	Насос клеевой с подогревом клея	ЛР01183		
	Принтер каплеструйный маркировочный WILLET 405, серийный № 0810724C02ZH	0001135		
	Стол приемный	ЦС00014		
22	**Линия по розливу в бутылку 0,5 л:**		35 337,60	3 533,00
	Бутылкомоечная машина БЗ-АММ- 6ПС 0,5, заводской № 454	ЛР00035		
	Розливной автомат Т1-ВРА-6А	ЛР01222		
	Укупорочный автомат ЛПМ4-602В1	ЛР01217		
	Инспекционный автомат АИ-500	ЛР01215		
	Машина этикетировочная А1-ВЭ2С-БВ 0,5 с блоком наклейки акцизных марок	ЛР00100		
	Транспортер для бутылок	ЛР00009		
	Счетчик бутылок электронный УСБ 5-9504, заводской № 2993/2948	0001119		
	Насос клеевой	ЦС000292		
	Счетчик бутылок электронный УСБ 5-9504, заводской № 2911/2934	0001120		
	Воздухонагреватель для упаковки колпачка LEISTER HOTWIND premium, серийный № 1305081324	ЦС000301		
	Принтер каплеструйный маркировочный WILLET 405 серийный № 0822738C02ZH	0001134		
23	Фильтр-пресс Ш4-ВФП-12, заводской № 139Р.198/8 (нержав.)	0000079	12 420,00	1 242,00
24	Фильтр-пресс Ш4-ВФП-12, заводской № 104Р198/13 (чугун.)	ЦПВ0165	4 406,40	440,00
25	Моечная машина Ш12-КМО	ЦПВ0202	12 420,00	1 242,00
26	**Комплект оборудования для выращивания грибов в составе**		33 490,80	3 349,00
	Программно-технический комплекс оборудования адаптивной вентиляции и микроклимата для выращивания грибов «Тургор АМ»	ЦС 000310		
	Стеллаж	ЦС000308		
	Секция стеллажа	ЦС000309		

Стоимость снижена на 10 %.

Шаг аукциона – 10 (десять) процентов.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения аукциона, если иной срок не будет установлен собранием (комитетом) кредиторов.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в следующем размере: по лотам №№ 1, 13, 15-17, 23 и 25 – 5 (пять) процентов, по лотам №№ 2-12, 14, 18-20 и 24 – 10 (десять) процентов, по лотам №№ 21, 22 и 26 – 3 (три) процента от окончательной цены продажи предмета аукциона, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона.

Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление на участие в торгах с приложением следующих документов:

– заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении о проведении торгов;

– для индивидуального предпринимателя – копии свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя (без нотариального засвидетельствования);

– для юридического лица – доверенности, выданной представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии свидетельства о государственной регистрации юридического лица (без нотариального засвидетельствования);

– для иностранного юридического лица, иностранной организации, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации, – легализованных в установленном порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком (без нотариального засвидетельствования);

– для представителя гражданина Республики Беларусь, в том числе индивидуального предпринимателя, – доверенности, оформленной в соответствии с законодательством.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения лота по сравнению с предложениями других лиц.

Участникам, не признанным победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 3 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов.

Результаты торгов оглашаются публично в день проведения торгов.

В случае если торги признаными несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет торгов продается этому частнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Организатор аукциона вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за пять дней до даты их проведения.

Порядок проведения торгов и оформление участия в торгах определяется условиями о проведении торгов, ознакомиться с которым можно в дни приема заявлений на участие в торгах, а также на сайте организатора торгов www.rlt.by.

Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 17.03.2018.

Аукцион состоится **07.06.2018 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.** Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **06.06.2018** до **16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА по продаже имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства, организуемого ККУП «Витебский областной центр маркетинга»

Лот №1. Кап. строение с инв. № 201/С-13039, наименование – жилой дом, назначение – здание одноквартирного жилого дома, площадью 43,8 кв. м по адресу: Витебская обл., Городокский р-н, Стодолищенский с/с, д. Улишицы, ул. Северная, д. 8, расположенное на земельном участке с кадастр. № 221880420101000045 площадью 0,2500 га. Составные части и принадлежности: сени, восемь сараев, уборная, навес, крыльцо. **Нач. цена:** 2808,00 руб. **Задаток:** 280,80 руб.

Условия: 1. Участник аукциона, ставший победителем, единственный участник, который приобрел недвижимое имущество по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов (далее – Победитель аукциона), обязан: оплатить полную стоимость приобретенного на аукционе Объекта (Объектов) не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона. Указанный срок перечисления денежных средств победителем аукциона может быть на основании его письменного ходатайства однократно продлен Управлением по Витебской области Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь, но не более чем на 20 рабочих дней; возместить Организатору аукциона сумму затрат на организацию и проведение открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона. 2. Переход права собственности на приобретенный на аукционе Объект (Объекты) недвижимости осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь. 3. На Победителя аукциона распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона.

Организатор аукциона: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел. (0212) 47-20-56.

Аукцион проводится в соответствии с Положением «О порядке учета, хранения, оценки и реализации имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства», утвержденного Указом Президента Республики Беларусь от 19.02.2016 № 63. Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона **www.marketvit.by**. Для участия в аукционе необходимо подать заявление и подписать соглашение о правах и обязанностях сторон при организации и проведении аукциона с ККУП «Витебский областной центр маркетинга». При оформлении лицо, желающее принять участие в аукционе, представляет: копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации; документ, подтверждающий полномочия представителя юридического лица и его паспорт; паспорт для физических лиц или их представителей, нотариально заверенная доверенность для представителя физического лица; копию платежного документа, подтверждающего внесение в установленном порядке задатка в размере 10 % от начальной цены продажи; организациями – нерезидентами Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе; документ о состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иной кредитно-финансовой организацией, с заверенным в установленном порядке переводом на русский или белорусский языки; представителями организаций – нерезидентов Республики Беларусь – легализованную в установленном порядке доверенность.

Задаток перечисляется на р/с BY93MTBK30120001093300066782 в ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК MTBKBY22, УНП 390477566, получатель платежа: ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Ранее опубликованные извещения: газета «Звязда» 09.01.2018, 20.03.2018, 03.05.2018.

Повторный аукцион состоится 14.06.2018 в 11.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». **Срок внесения задатков и приема документов:** в рабочие дни с 23.05.2018 с 8.30 по 13.06.2018 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» (каб. № 7). **Конт. тел.: (0212) 47-20-56, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, www.marketvit.by**

Крыніčка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

Што пакласці ў лунку пры пасадцы памідораў?

ДАЧНЫЯ ХІТРАСЦІ

✓ Буракі любяць паліў метадам дажджавання і частыя, але асцярожныя рыхленні.

✓ Пасля другога праэджвання буракі падкормліваюць мінеральнымі ўгнаеннямі.

✓ Лепш за ўсё буракі растуць на нешырокіх градках у тры рады максімум з адлегласцямі паміж раслін ад 15—17 см.

✓ Пакуль у морквы не з'явіліся ўсходы, яе паліваюць рэгулярна. Калі з'явяцца ўсходы, іх 12—15 дзён лепш не паліваць, за выключэннем засушлівых дзён. Гэта дае магчымасць караням сысці як мага глыбей у глебу.

✓ Калі гарчыцу пасеяць побач з гарохам, ураджай у яго будзе большы ў два разы.

✓ Кроп лепш сеяць на сонцы, бо ў цені ў яго знікаецца водар лісця. Пад кроп не ўносяць попел і вапну.

✓ Павойнік (клематыс) вясной паліваюць вапнавым малаком — на 10 літраў вады 100—150 грамаў вапны.

✓ У сярэдзіне ліпеня ад пладоў сельдэрэю асцярожна адграбаюць зямлю і праціраюць анучкай. Праз 15—50 хвілін зноў засыпаюць. Паліў праводзяць толькі праз 2-3 дні.

Для атрымання смачных памідораў трэба сур'ёзна папрацаваць, бо гэта культура з'яўляецца дастаткова патрабавальнай. Яна мае патрэбу ў вялікай колькасці ўгнаенняў. Каб забяспечыць расліну неабходнымі карыснымі рэчывамі, трэба ведаць, што класці ў лунку, высаджваючы памідоры, як падрыхтаваць грунт і чым яго ўгнаіць.

Унясенне ўгнаенняў у глебу

Пасадка памідораў адбываецца ў вясновы час, але падрыхтоўка глебы павінна пачацца ўвосень. Гэты працэс вельмі важны, бо ўнясенне ўгнаенняў пры перакопцы паспрыяе насычэнню зямлі неабходнымі мікраэлементамі, у выніку яна стане ўрадлівай і пажыўнай. Перакопка глебы дазволіць насыціць яе кіслародам і знішчыць шматлікіх шкоднікаў.

Якімі ж угнаеннямі падкарміць глебу?

• Унясенне фосфарных і калійных угнаенняў пры падрыхтоўцы глебы для памідораў проста неабходна. У іх мае патрэбу любая глеба. Раскідаць угнаенні па зямлі, затым заняцца перакопкай.

• Калі зямля кіслая, зрабіць вапнаванне.

• Таксама глебе патрабуюцца арганічныя ўгнаенні і азот, які ў вялікіх колькасцях змяшчаецца ў птушыным памёце.

• Калі на ўчастку ёсць гнаявая куча, якая перагніла на працягу года, раскладзіце яе па градах. Калі дадаць у гной суперфасфат, дзеянне карысных рэчываў узмоцніцца, каранёвая сістэма таматаў будзе цалкам насычана неабходнымі элементамі.

• Немалую карысць глебе і будучай агародніне прынясуць кампоставая куча і попел. Зямля стане не толькі выдатна падрыхтаванай да высаджвання памідораў, але і будзе лёгкай ды насычанай кіслародам.

Што дадаць у лунку пры высадцы памідораў

Пасля таго як была праведзена падрыхтоўка глебы восенню, яна цалкам насыцілася ўсімі карыснымі элементамі. Аднак вясною за 24 гадзіны да высадкі расады неабходна ўнесці на грады слабы раствор марганцу і дражджавую сумесь з разліку 10 грамаў на 10 літраў вады. Дражджавы раствор у лунцы дапаможа кусцікам хутчэй адаптавацца да новых умоў.

Дражджавое ўгнаенне павінна настаяцца на працягу сутак. Пры пасадцы таматаў уліваць прыкладна шклянку ў кожную лунку. Акрамя гэтага, у пасадачную лунку неабходна пакласці растоўчаную яечную шкарлупіну. Яна паспрыяе ўзбагачэнню расліны. Калійнае ўгнаенне таксама будзе карыснае для каранёвай сістэмы памідораў. Крыніцай калію з'яўляецца попел, які можна атрымаць ад спаленых саломы, травы або сланечніка. У кожную падрыхтаваную лунку класці па 100 грамаў сухога рэчыва.

Калі расада будзе высаджана, кожную ямку варта прысыпаць чарназёмам або кампостам (не больш за дробку!).

Ці трэба ўносіць у лунку мінеральныя ўгнаенні

Пры пасадцы таматаў як у цяпліцу, так і ў адкрыты грунт уносіць мінеральныя ўгнаенні не рэкамендуецца. Яны спатрэбяцца пры далейшым росце агародніны, але ўносіць іх непасрэдна ў лунку не варта.

У першы час расліна павінна адужэць і сфарміраваць каранёвую сістэму.

Таму тыя рэчывы, якія былі ўнесены ў грунт восенню, і трохі дабаўленай арганікі вясной з'яўляюцца цалкам дастатковай колькасцю на першых этапах развіцця расліны. Лішак угнаенняў пры пасадцы расады можа знішчыць каранёвую сістэму таматаў. Калі расаду вырошчваць у тарфяных формах, то ў лунку пры пасадцы памідораў сумесь з угнаенняў можна не класці.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	4.55	21.10	16.15
Віцебск —	4.38	21.15	16.37
Магілёў —	4.45	21.09	16.24
Гомель —	4.50	20.57	16.07
Гродна —	5.12	21.32	16.20
Брэст —	5.20	21.25	16.05

Месяц

Першая квадра 22 мая. Месяц у сузор'і Дзевы.

Імяніны

Пр. *Таісіі, Анісіма, Купрыяна, Сямёна.*
К. *Івоны, Рэнаты, Міхала, Яна.*

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

ЗАЎТРА

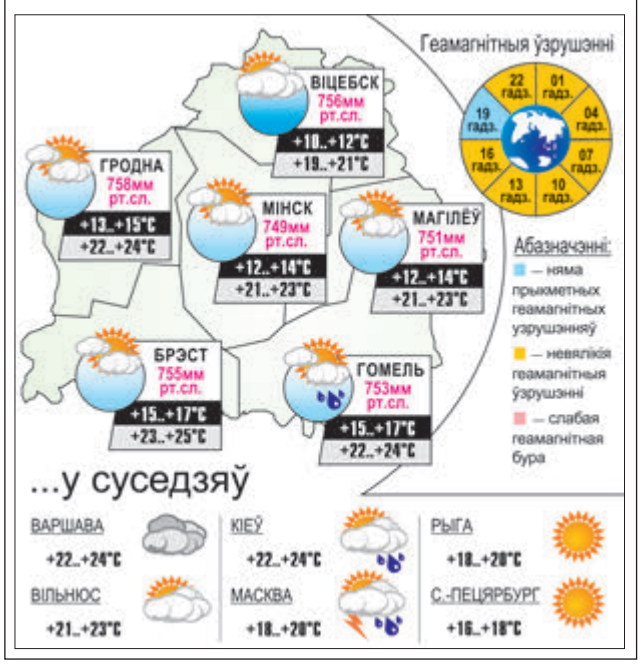

Даты Падзеі Людзі

23 МАЯ

У краіне

1888 год — нарадзіўся (г. Гродна) Караль Румель, беларускі, расійскі і польскі спартсмен (конны спорт, пераадоленне перашкод). Першы з ураджэнцаў Беларусі — удзельнік Алімпійскіх гульняў. У 1910-я гады служыў у расійскай арміі і быў уключаны ў склад алімпійскай каманды Расіі для ўдзелу ў V Алімпійскіх гульнях (1912). На алімпійскім турніры атрымаў цяжкую траўму, але скончыў выступленне (31-е месца). За праяўленую мужнасць па загадзе караля Швецыі Густава V узнагароджаны спецыяльным залатым медалём. Бронзавы прызёр IX Алімпійскіх гульняў (1928) у камандным заліку ў складзе зборнай каманды Польшчы. Трохразовы пераможца турніраў Кубка нацый, двухразовы чэмпіён Польшчы. Пасля заканчэння Другой сусветнай вайны быў на трэнерскай і арганізатарскай рабоце. Памёр у 1967 годзе.

1911 год — нарадзіўся (г. Ніжні Ноўгарад) Юрый Аляксеевіч Ягораў, беларускі архітэктар і даследчык архітэктуры, педагог, доктар мастацтвазнаўства, прафесар. У 1935 годзе скончыў Маскоўскі архітэктурны інстытут. З 1944 года быў галоўным архітэктарам г. Мінска, у 1947—1954 гадах кіраваў архітэктурна-будаўнічым сектарам АН Беларусі, выкладаў у БПІ. Адзін з удзельнікаў распрацоўкі праектаў і забудовы цэнтра Мінска і яго галоўнага праспекта (цяпер — праспект Незалежнасці). Аўтар даследаванняў па горадабудаўніцтве Беларусі. Памёр у 1963 годзе.

1938 год — нарадзіўся (г. Мінск) Аляксей Васілевіч Мацвееў, беларускі вучоны-геолаг, доктар геолага-мінералагічных навук, прафесар, акадэмік НАН Беларусі, заслужаны дзеяч навукі Беларусі. Аўтар каля 300 навуковых прац па праблемах ледавіковага літа- і морфагенезу, экалагічнай геалогіі, лакалізацыі залежаў карысных выкапняў. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

1996 год — беларускі ваенны лётчык Уладзімір Карват здзейсніў подзвіг, цаной свайго жыцця прадухіліўшы падзенне самалёта, які пацярпеў аварыю, на населеныя пункты. Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 21 лістапада 1996 г. ураджэнцу Брэста, ваеннаму лётчыку 1-га класа — начальніку ваенна-агнявой і тактычнай падрыхтоўкі авіяцыйнай базы (г. Баранавічы) падпалкоўніку У. М. Карвату першаму ў краіне прысвоена званне Героя Беларусі (пасмяротна).

У свеце

1873 год — у заходніх губернях Расійскай імперыі ўведзена палажэнне аб спыненні судовых спраў па канфіскацыі маёнткаў удзельнікаў паўстання 1863—1864 гадоў.

1921 год — нарадзіўся Рыгор Навумавіч Чухрай (1921—2001), савецкі і расійскі рэжысёр, народны артыст СССР. Заваяваў сусветнае прызнанне фільмамі «Балада пра салдата», «Сорак першы», «Чыстае неба».

УСМІХНЕМСЯ

Кампанію бардаў выселілі з нумара гасцініцы не таму, што гучна ігралі на гітары, а таму што каля вогнішча.

— Доктар, здаецца, мая жонка — алкагалічка. Я заўважыў: чым больш у мяне ў крыві праміле, тым з большай асалодай яна ў мяне кроў п'е!

Самы страшны сон рыбака: ён памёр, а жонка прадае снасці па той цане, якую ён ёй называў.

Даішнік спыняе кіроўцу, усё праверыў — прычапіцца няма да чаго. З апошняй надзеяй папрасіў адчыніць багажнік. Глядзіць — там поўна пакетаў.

— Што гэта ў вас?

— Ежы дзецям купіў.

— А мае, значыць, няхай галодныя сядзяць?!..

Хвілінка фізіялогіі.

Язык трэба трымаць за зубамі, каб зубы заставаліся за вуснамі.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ ПРЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 1895. Нумар падпісаны ў 19.30 22 мая 2018 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12